

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

INVESTITOR: "MM SYSTEM" d.o.o., ul. VI CRNOGORSKE S1/2, Nikšić

PROJEKAT: OBRADA NEOPASNOG OTPADA

MJESTO: OPŠTINA NIKŠIĆ

Decembar, 2023. god.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

S A D R Ž A J

1. OPŠTE INFORMACIJE.....	4
2. OPIS LOKACIJE	5
2.1. Lokacija.....	5
2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta	6
2.3. Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa	6
2.4. Geografski položaj.....	6
2.5. Klimatske karakteristike	7
2.6. Pedološke karakteristike.....	9
2.8. Hidrološke i hidrogeološke karakteristike.....	10
2.9. Inženjerskogeološka svojstva terena	12
2.10. Seizmičke karakteristike.....	12
2.11. Flora i fauna.....	14
2.12. Karakteristike pejzaža.....	19
2.13. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine	20
2.14. Naseljenost i koncentracija stanovništva	21
2.15. Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine.....	23
3. OPIS PROJEKTA	24
3.1. Opisu fizičkih karakteristika cjelokupnog projekta i po potrebi opis radova uklanjanja	24
3.2. Proehodni radovi	25
3.4. Korišćenje prirodnih resursa i energije, naročito tla, zemljišta, vode i biodiverziteta	39
3.5. Stvaranje otpada i tehnologiji tretiranja otpada (prerada, reciklaža, odlaganje i slično).....	40
3.6. Zagadivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa, uključujući emisije u vazduh, ispuštanje u vodotoke, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, topotu, jonizujuća i nejonizujuća zračenja.....	40
3.7. Rizik nastanka udesa i/ili velikih katastrofa.....	40
3.8. Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo).	40
4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	41
4.1. Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta	41
4.2. Priroda uticaja (nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo).....	41
4.3. Prekogranična priroda uticaja	41

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

4.4. Jačina i složenost uticaja	42
4.5. Vjerovatnoća uticaja	42
4.6. Očekivani nastanak, trajanje, učestalosti i vjerovatnoća ponavljanja uticaja	42
4.7. Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja	42
4.8. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata	42
5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU.....	43
5.1. Uticaj emisije zagađujućih materija i buke na zdravlje ljudi	43
5.2. Uticaj na kvalitet vazduha	43
5.3. Uticaj na zemljište	43
5.4. Namjena i korišćenje površina	44
5.5. Uticaj na ekosisteme i geologiju	44
5.6. Uticaj na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu	44
5.7. Vizuelni uticaj	44
5.8. Uticaj na komunalnu infrastrukturu	44
5.9. Akcidentne situacije	44
5.10.Uticaj na karakteristike pejzaža.....	45
6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA	46
7. IZVORI PODATAKA	52
8. PRILOZI	54

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

1. OPŠTE INFORMACIJE

Podaci o nosiocu projekta:

Nosioc projekta: MM SYSTEM D.O.O.

Adresa: Ul. Šesta crnogorska s1/2, Nikšić

Broj telefona: +382 68 40 50 40

E-mail: office@mm-system.me

PIB: 02904519

Naziv Projekta: Obrada neopasnog otpada

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

2. OPIS LOKACIJE

2.1. Lokacija

Predmetni projekat je planiran je na katastarskoj parceli 3808 KO Nikšić, naselje „Budo Tomović“, Opština Nikšić.

Predmetna lokacija je locirana u industrijskoj zoni.

Na lokaciji vec postoji izgrađen objekat u koji se planira instalirati oprema za obranu neopasnog otpada.

Pristup objektu je jenostavan usled već postojećih saobraćajnica u industrijskoj zoni. U okruženju objekta se nalaze drugi privredni objekti.

U bližoj okolini predmetnog objekta ne postoje izvorišta vodosnabdijevanja. Takođe, drugih vodnih objekata kako na lokaciji, tako i u njenoj bližoj okolini, nema. Na predmetnoj lokaciji nema močvarnih djelova. Ova lokacija ne pripada zaštićenom području u bilo kom pogledu.

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta. Obaveza Nosioca projekta je da ukoliko prilikom izvođenja radova nađe na ostatke materijalnih i kulturnih dobara obustavi radove i o tome obavjesti nadležni organ za zaštitu spomenika i kulturnih dobara.

Slika 1.: Izgled predmetne lokacije

Slika 2.: Izgled predmetne lokacije

2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta

Ukupna površina katastarskih parcela iznosi 3646.74 m².

Za potrebe realizacije projekta neće se koristiti cijela površina lokacije.

2.3. Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

Područje projekta je u prigradskoj sredini. Obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa je uglavnom određen lokacijom koja ima prirodni karakter sa uticajem antropogenog djelovanja.

Najbliži objekti stanovanja nalaze se u radiusu većem od 600 m.

Područje oko predmetnog prostora je relativno slabo naseljeno. U široj okolini nalaze se prve kuće, koje su udaljene oko 600 m od predmetne lokacije. U granicama predmetne lokacije nema naselja, a zemljište, koje je vlasništvo Nosioca projekta, obrasio je kamenito i djelimično obrasio niskom šumom. Prema katastarskim klasifikacijama zemljište pripada neplodnom zemljištu i šumama niže klase (6 klasa).

2.4. Geografski položaj

Geografska širina lokaliteta Nikšić je 420 i 46 minuta, dužina 180 i 57 minuta, a srednja nadmorska visina 647 metara, dok se klimatskom analizom obuhvaćeno područje proteže od 420 i 37 minuta do 430 i 22 minuta sjeverne geografske širine i od 180 i 42 minuta do 190 i 8 minuta istočne geografske dužine. Geografski položaj Nikšića i njegove šire okoline, sobzirom na blizinu Jadranskog mora, sa jedne

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

strane i konfiguracije terena sa druge strane uslovljava različite klimatske uslove u pojedinim djelovima teritorije.

2.5. Klimatske karakteristike

Klima u opštini Nikšić tipičan je predstavnik prelazne klime u Crnoj Gori. To je posljedica njenog centralnog geografskog položaja i otvorenosti prođoru morskog temperaturnog uticaja, a veliki uticaj imaju raščlanjenost reljefa i uticaj okolnih visokih planina. Fragmentacija pejzaža uzrokuje mikroklimatsku raznovrsnost, tako da postoje razlike između zatvorenih dolina (depresija) i površina i planina, a postoje i razlike između dje洛ova koji se nalaze na sunčanoj strani i onih koji se nalaze u hladu. Reljef posebno utiče na količinu padavina. Pojedini dijelovi opštine Nikšić su manje-više otvoreni za uticaj mora, koje je važan klimatski faktor. Veštačka jezera Slano, Krupac i Vrtac imaju određene uticaje na klimu Nikšićkog polja, dok Bilećko jezero utiče na niže delove Banjana i Oputnih Rudina. Na klimu Nikšićkog polja uticala je brza industrijalizacija, rast i ekspanzija Nikšića i njegovog stanovništva nakon Drugog svetskog rata. Najvažniji klimatski elementi po kojima se poznaje klima određenog područja su: insolacija, temperatura vazduha, vazdušni pritisak, relativna vlažnost, oblačnost, padavine i vjetrovi.

Prosječna godišnja insolacija u Nikšiću iznosi 2.250h, pri čemu je najviše sunca u julu 322h, a najmanje u decembru 97h. Prosječna godišnja temperatura vazduha u Nikšiću iznosi 10,7°C. Najhladniji mesec je januar sa 1,30C, a najtoplji jul sa 20,50C.

Tabela 1. Prikaz prosečne mesečne i godišnje temperature vazduha i maksimalne i minimalne mesečne vrednosti (°C)

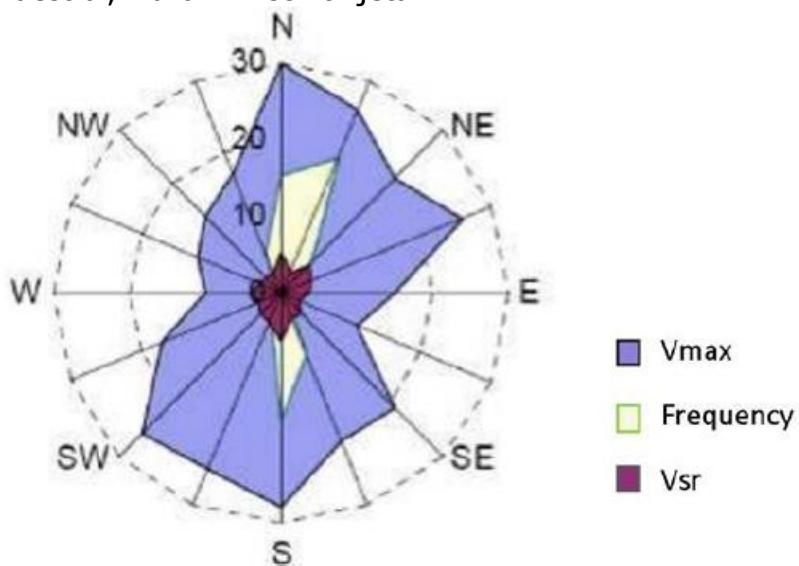
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec	Godišnje
Prosek	1,3	2,5	5,5	9,5	14,2	17,5	20,5	20	16,2	11,2	6,6	2,9	10,7
Max	4,2	5,9	8,9	12,4	16,7	19,6	24,2	23,6	20,1	13,5	9,3	4,9	24,2
Min	-2,3	-3	0,3	7	11,6	15,8	19,2	15,9	13,1	7,7	2,5	0,5	-3

Što se tiče vlažnosti vazduha i oblačnosti, može se reći da Nikšić ima umjerenu relativnu vlažnost, koja je najniža tokom jula i avgusta. Oblačnost zavisi od vlažnosti vazduha, temperaturnih promena, kao i terena, a minimalna oblačnost je prisutna u julu i avgustu. Prosječna magla u Nikšiću iznosi 29 dana u godini. Magla u Nikšićkom polju se uglavnom javlja iznad akumulacionih jezera i iznad rijeka, u neposrednoj blizini Nikšićkog polja i oko prevoja Planinica, Trubjela i Javorak.

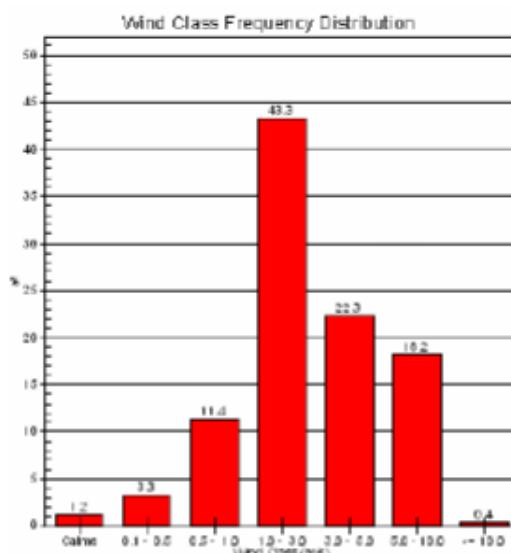
Od mjesta gdje se mijere padavine u opštini Nikšić, najveću količinu padavina palo je u Grahovo, u prosjeku 3.140 mm godišnje, zatim Nikšić 1.993 mm, Velimlje 1.599 mm. U svim mjestima najviše padavina je u novembru. Učešće snijega u ukupnoj količini padavina u Nikšiću iznosi

11,8%, dok je prosječan godišnji broj dana sa snježnim padavinama 19. Opština Nikšić prema godišnjem indeksu aridnosti spada u vlažna (vlažna) područja. Treba napomenuti da tokom ljetnjih mjeseci u kraškom području vlada suša.

Nikšić ima jak vjetar sa pravcem sjever-jug. Anticiklonalni, ređe ciklonalni vjetar, koji obično snižava temperaturu, smanjuje oblačnost i vlažnost, najčešće duva iz sjevernog ili sjeveroistočnog pravca preko planina i posebno preko prevoja Javorak, Planinica, Stitovo. Jugo je takođe dosta jak, posebno u Nikšićkom polju. Kao rezultat reljefa, planine Orjen i Bijela gora, kao i planine koje se nalaze unutar Nikšićkog polja ponekad kada duva južni vjetar (preko unutrašnjih padina planina u poljima, dolina Nudo i dr. kotline) dolazi do porasta temperature,topljenja snega i pojave poplava. Na području opštine Nikšić, posebno u zapadnim krajevima bliže moru, duva maestral, vlažan i kišovit vjetar.

Slika 3. Ruža vjetrova za opštini Nikšić

Slika 4. Prikaz vjerovatnoće pojave određenog pravca vjetra

Na osnovu ruže vjetrova za Nikšić može se zaključiti da je najveća čestina vjetra iz pravca sjever-sjeveroistok 22.1%. Kada posmatramo brzine, najčešća brzina vjetra je u intervalu od 1-3 m/s 43.3%. Relativna vlažnost vazduha Nikšićko polje karakteriše vlažna klima. Jul je suv, avgust polusuv, a ostali mjeseci su vlažni. Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha za oblast Nikšića je 66,2%, sa najvećom zabilježenom u novembru - 74,1%, a najnižom u julu - 55,7%.

2.6. Pedološke karakteristike

Pedološke karakteristike terena na širem planinskom prostoru određene su prisustvom tankog sloja tzv. Crvenice ili „terra rosse“ kao rezidualnog tla nastalog od raspadanja krečnjaka. U Nikšićkom polju, pedološki sloj karakteriše glinovito peskoviti horizont, male debljine (\approx 0,3–1,0 m) ispod koga se prostiru naslage pjeska, šljunka i drobine. U zonama najvećih ponora javljaju se manje površine močvarnog tla.

2.7. Geomorfološke i geološke karakteristike

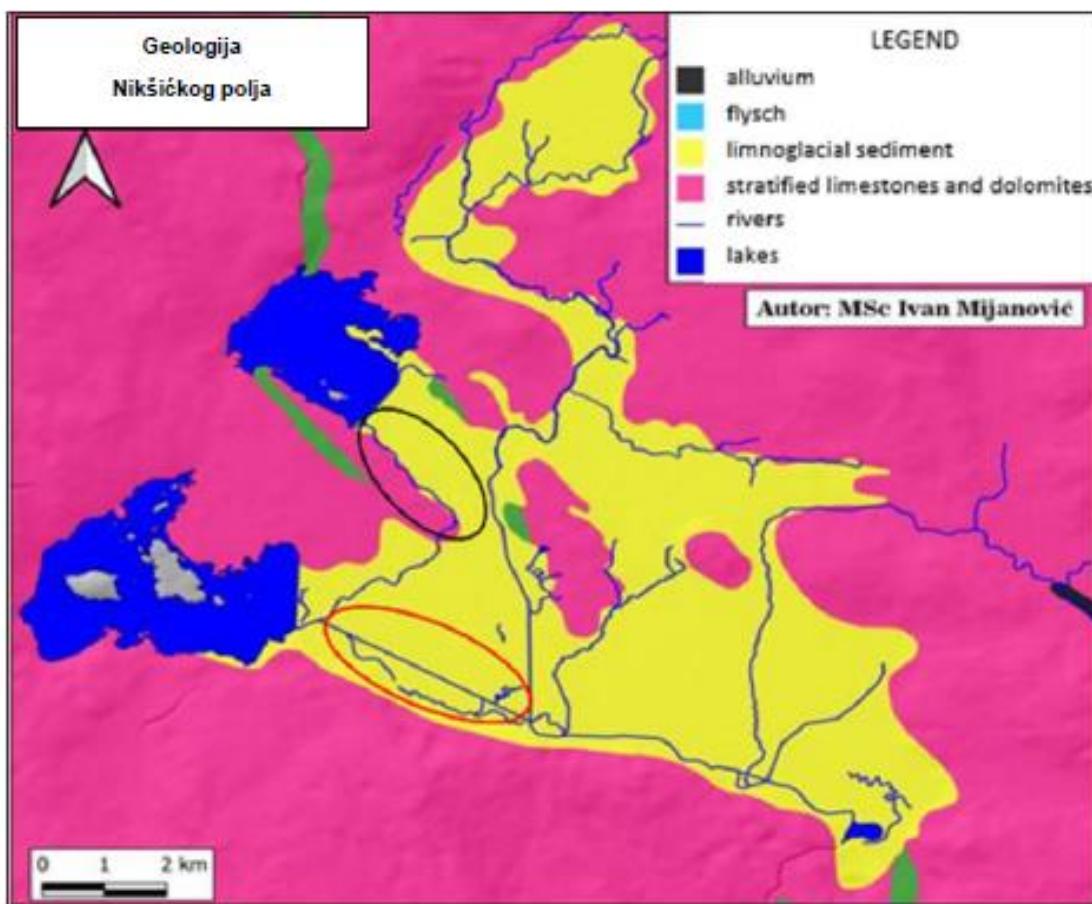
Osnovu terena šireg područja Nikšićkog polja izgrađuju krečnjačke stijene sa dolomitima i dolomitskim krečnjacima, preovlađujuće kredne starosti, a zatim jurske starosti u zoni grede Budoša. Krečnjaci gornjeg trijasa nalaze se u području Nikšićke župe i Gornjeg polja. Preko ovih stijena u eroziono kraškim depresijama Nikšićkog polja i njegovih rukavaca deponovane su debele naslage pleistocenske starosti sastavljene od jezerskih, rječnih i glacijalnih nanosa: glina, pjeskovu, obrađene drobine i šljunkova. Debljina nanosa je različita, ali je uglavnom veća od 15-20 m.

Tektonska struktura terena je veoma složena. Na širem području su prisutne brojne rasjedne i naborne strukture, antiklinala i sinklinala. Osnovni pravac pružanja struktura je SZ-JI, sa kretanjima ka jugozapadu. Jedna od takvih struktura je i sinklinala i masiva Budoša. Treba naglasiti da se u zoni Nikšićkog polja nalazi dio trake „čelo“ tzv. velike Kučke Kraljušti, a da sinklinala Budoš u stvari predstavlja zaleđe navake Velikog Krša.

Dno polja je krečnjački plato prekriven fluvioglacialnim nanosima prosečne debljine 15m. Snažno kraško vrelo Vidrovan, koje izvire na sjevernom rubu Gornjeg polja, izvorište je rijeke Zete koja u Nikšićkom polju prima nekoliko manjih, uglavnom povremenih tokova.

Planine, visoravni i kotline koje čine okvir Nikšićkog polja izgrađene su od stena različite starosti i karakteristika. Na istoku i severoistoku preovlađuju starije mezozojske naslage, dok u dolini Gračanice preovlađuju paleozojski škriljci i erupcije, dok se mlađe mezozojske naslage nalaze u višim delovima planina. Na južnoj i zapadnoj ivici polja dominiraju mlađe mezozojske krečnjačke naslage, pa je u reljefnom i hidrološkom pogledu Nikšićko polje tipično područje dubokog krša. Ravnica polja je sastavljena od najmlađih kvartarnih diluvijalnih i aluvijalnih naslaga. Većina flišnih naslaga izgrađena je od škriljaca, pločastog laporovitog krečnjaka koji prelazi u lapor i peskoviti sjaj. Zastupljeni su ispod greda Ostroškog na području Povije i Kunke, Stubice, kao i u delu Donje Zete i na prostoru između izvora Perućice i Glave Zete, gde dostižu debljinu i do 80m.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

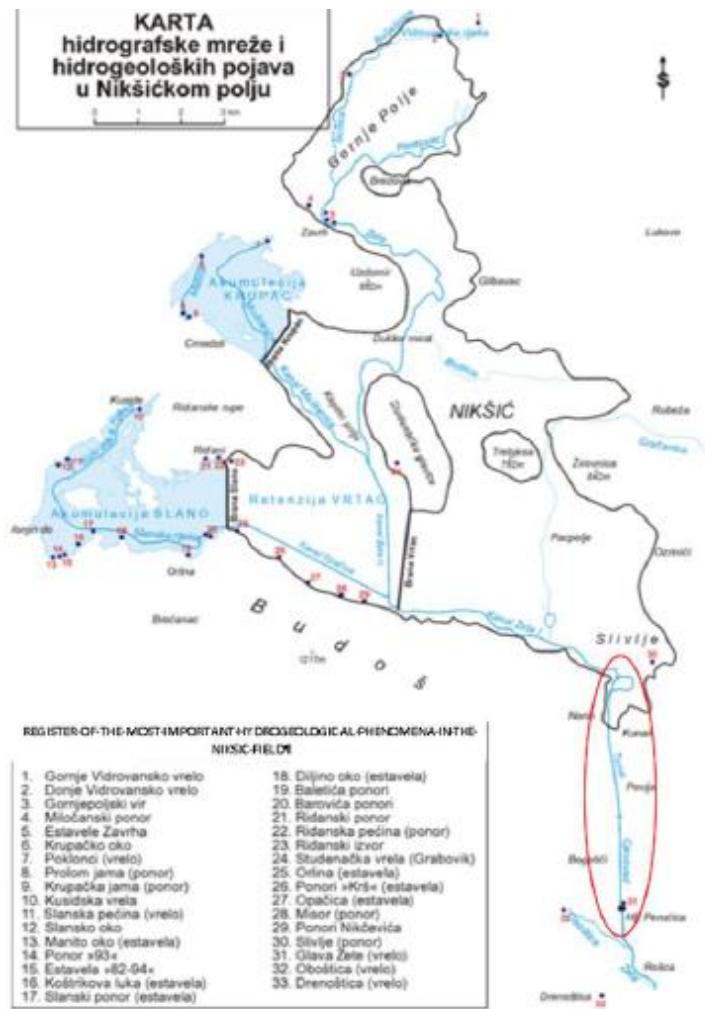

Slika 5. Geologija Nikšićkog polja

2.8. Hidrološke i hidrogeološke karakteristike

Cijelo slivno područje vodotoka nikšićke kotline ima ekstremnu krašku prirodu i topografski drenira površinu od oko 850 km². Hidrogeološki, ovo područje je mnogo veće i dostiže oko 1.170 km². Glavni vodotok u nikšićkoj kotlini je rijeka Zeta, koja se dužinom od oko 20 km proteže od izvora do ponora Slivlje. Rijeka Zeta cijelim svojim tokom prima nekoliko malih pritoka, sa znatno manjim dotocima. Tokom intenzivnih padavina u kišnom periodu godine, dolazi do znatnog akumuliranja podzemnih voda u pojedinim partijama krečnjaka-dolomitskih terena ovog područja.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Slika 6. Prikaz hidrološke mreže

Prva hidrološka istraživanja na slivu Nikšićkog polja počela su 1929. godine sa mjernom stanicom mosta Duklo, koja je bila opremljena samo mjernim štapom. Svi ovi vodotoci pokazuju neujednačen dotok vode tokom godine. Razlog tome je režim padavina, koji je najintenzivniji u jesen i proleće. U zimskoj sezoni u slivovima se redovno javljaju obilne snežne padavine.

Ljetna sezona je izuzetno suva i zbog toga pritoke Zete redovno presušuju. U dijelovima Nikšićkog polja koje su prije izgradnje HE Perućica svake godine bile plavljenе vodom iz kraških vodonosnika, izgradnjom brana su formirane trajne akumulacije.

Svi površinski vodotoci u nikšićkoj kotlini, koji čine nekadašnju rijeku Gornju Zetu, kontrolišu se hidrološkom stanicom i njihov udio u vodosnabdijevanju HE Perućica je manje-više tačno definisan.

Na osnovu hidrogeoloških karakteristika i funkcija stijenskih masa na širem području mogu se izdvojiti:

- Kompleks srednje do dobro propusnih stijena, intergranularne poroznosti;
- Slabo do srednje propusna lomljena stijena, rijetko kavernozne poroznosti;
- Srednje do dobro propusna stijena pukotinsko-kavernozne poroznosti;
- Slabo propusna do nepropusna stijena.

U grupu slabo propusnih do nepropusnih stijena ubrajaju se sedimenti fliša krednopaleogene starosti, kvartarni limnoglacijski sedimenti i crvenice. U najvećem dijelu Nikšićkog polja prekriveni su kvartarnim limnoglacijskim i glaciofluvijalnim nanosom. Kod ovih sedimenata preovlađuje glinovito-laporotiva komponenta koja uslovljava njihovu vodonepropusnost. Preko sedimenata fliša navučeni su krečnjaci kredne starosti, a na samom kontaktu na širem prostoru pojavljuje se veći broj povremenih i stalnih izvora male izdašnosti. Limnoglacijski sedimenti, koji su uvršteni u grupu nepropusnih stijena, zastupljeni su u južnom dijelu Nikšićkog polja, a predstavljeni su glinama, pjeskovitim glinama, glinovitim pijeskom sa proslojcima konglomerata. Crvenice se nalaze po obodu polja ili su nataložene u većini karstnim oblicima i vrtačama. Njihova rasprostranjenost je dosta ograničena i nemaju većeg značaja sa hidrogeološkog aspekta.

2.9. Inženjerskogeološka svojstva terena

Sa inženjerskogeološkog aspekta u zahvatu trase dalekovoda generalno se mogu izdvojiti: vezane stijene i kompleks nevezanih stijena.

Vezane stijene

U grupu vezanih dobrokamenjenih stijena mogu se uvrstiti: krečnjaci, dolomiti i rožnaci donje krede koji izgranjuju najveći dio terena. U površinskom dijelu terena je izražena karstifikacija sa brojnim vrtačama. Deluvijalnoeluvijalni pokrivač je nepravilno zastupljen i to u vrtačama i na teren u sa blagim nagibom. Kaverne i veće pukotine su zapunjene crvenicom i drobinom.

Kompleks nevezanih stijena

U kompleks nevezanih stijena mogu se uvrstiti jezersko-glacijski sedimenti sastavljeni od šljunka, pjeska sa primjesama nepravilno rasporenenih glinovito-prašinaste frakcije. Ovi sedimenti su zastupljeni u zoni Bistrice i Mokre njive.

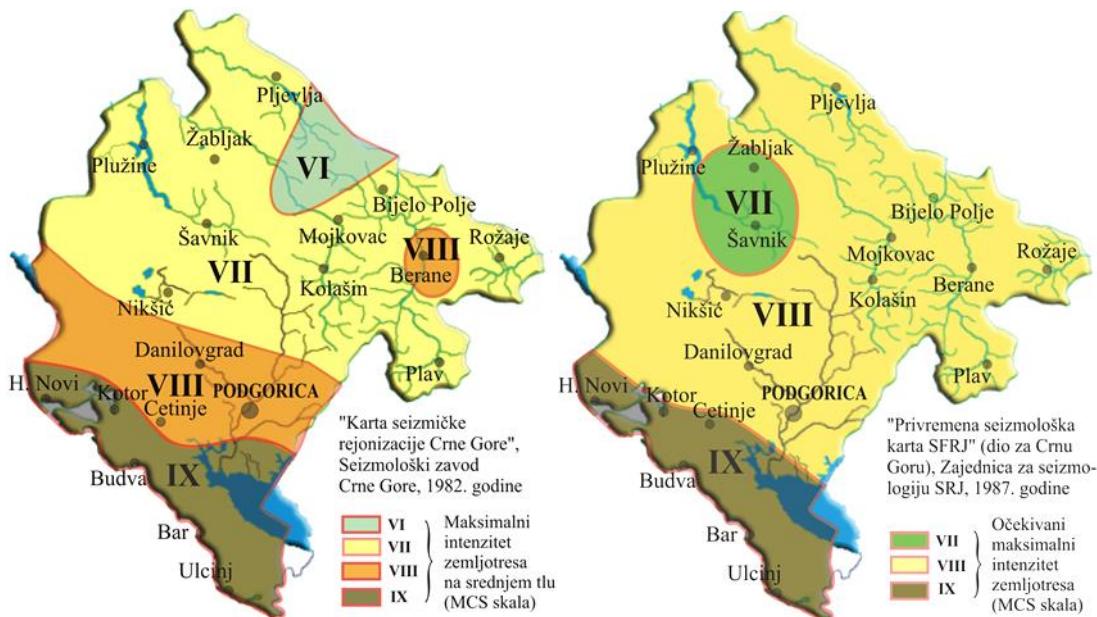
Procijenjene vrijednosti parametara fizičko-mehaničkih svojstava su:

- _ zapreminska težina $\gamma = 19 - 20 \text{ kN/m}^3$
- _ ugao unutrašnjeg trenja $\phi = 25 - 40^\circ$
- _ kohezija $c = 0,000 - 0,01 \text{ MPa}$
- _ modul stišljivosti $M_s = 6 - 30 \text{ MPa}$

2.10. Seizmičke karakteristike

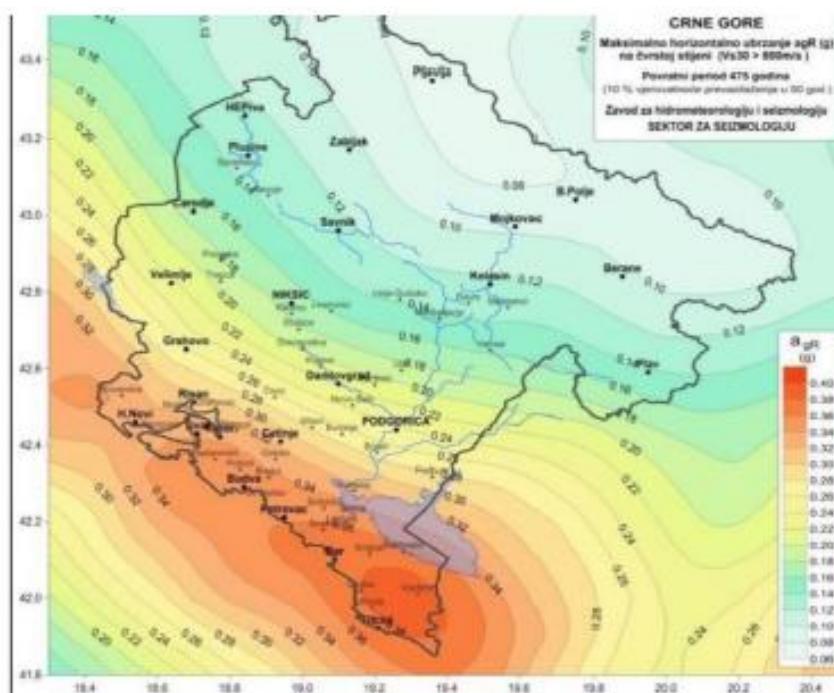
Projektno područje (opština Nikšić) pripada seizmički relativno mirnom regionu sa stepenom seizmičkog intenziteta VII stepena MCS skale..

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Slika 7. Karta seizmičke rejonizacije Crne Gore

Za predmetno područje Nikšića, koje je izgrađeno pretežno od kvartarnih sedimenata u površinskom dijelu, karbonatnih stijena (krečnjak i dolomit) i flišnih sedimenata, uticaj zemljotresa na površini i objektima zavisi od više faktora. Najvažniji su: veličina magnituda i udaljenost od žarišta, geološka struktura terena kao uticaj lokalnog geotehničkog okruženja.

Slika 8. Karta maksimalnih horizontalnih ubrzanja za povratni period od 475 godina

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Slika 9. Privremena seizmološka karta Crne Gore sa elementima očekivanog maksimalnog intenziteta zemljotresa, zapovratni period od 500 god.

Osnovni stepen seizmičkog intenziteta odnosi se na seizmičke parametre srednjeg tla, za koje je utvrđeno da za teritoriju Crne Gore imaju prosječne vrijednosti:

- brzina longitudinalnih talasa $V_p = 1760 \text{ m/s}$ i
- brzina transverzalnih talasa $V_s = 740 \text{ m/s}$.

U narednoj tabeli prikazani su očekivani maksimalni intenziteti zemljotresa i maksimalna ubrzanja na osnovnoj stijeni za različite povratne periode.

Tabela 2. Očekivana maksimalni intenzitet zemljotresa i maksimalno ubrzanje tla za različite povratne periode

Povratni period (T)	Maksimalni intenzitet zem. I(oMCS)	Maksimano ubrzanje tla a _{0(g)}
50	7,1	0,069
100	7,7	0,096
200	8,3	0,135

Izvor: Karta seizmičke rejonizacije Crne Gore (B. Glavatović i dr. 1982.)

2.11. Flora i fauna

Flora

Područje opštine Nikšić je vrlo bogato raznim vrstama biljaka. Od ukupno oko 3400 vrsta vaskularne flore Crne Gore na ovom prostoru je zastupljeno više od 2000 vrsta, što predstavlja u poređenju sa pojedinim evropskim zemljama izuzetan prirodni resurs.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Neke vrste su široko rasprostranjene na ovom prostoru, kao što su: bjelograbić, makljen, crni jasen, hrast medunac, drijen, glog, trnjina i mnoge druge vrste, koje grade najniži pojaz listopadnih šuma ovog područja. Iznad ovog pojasa česte su vrste: crni grab, hrast cer, javor gluvač, ljeska, srebrolisna lipa, itd. Na ovaj pojaz visinski se nastavlja pojaz bukovih šuma u čijem sastavu su najčešće ove vrste: mezijska bukva, gorski javor, javor mlječ, gorski jasen, gorski brijest itd. Od četinarskih vrsta na ovom području zastupljene su: jela koja gradi mješovite bukovo-jelove šume, zatim crni bor, smrča, bor munika i druge.

Na ovom prostoru konstatovan je veliki broj endemičnih, reliktnih i rijetkih vrsta biljaka koje su od posebnog značaja. Neke od tih vrsta su od međunarodnog značaja, kao što su npr: Nojmajerova krčagovina-Orjen, Bijela gora; dalmatinski vrisić-Orjen, Osječenica kod Grahova; čekinjuša na Vojniku; orjenska hudika-Orjen, Bijela gora, Štitovo, Njegoš; Knapov karanfil-okolina Grahova; balkanska dioskoreja-Trebjesa i uža okolina Nikšića; Horvatov vrisak-Orjen; dalmatinski zumbulčić-Trebjesa; Litardierov procjepak-Trebjesa; crvena naglavica-Orjen; vranjak-Orjen; pčelica-Trebjesa; vimenjak-Orjen; hederolisna ciklama-Trebjesa; prijatna kandilka-Orjen, Bijela gora; orjenska krkavina-Orjen, Bijela gora; Trebjesa, bosanski skrupnik-Orjen, Bijela gora; i druge vrste. Sve ove biljke su zakonom zaštićene.

Od **endemičnih vrsta** na ovom prostoru zastupljene su još: ljiljan Katanićeve- Orjen, Bijela gora; Formanekova kozokrvina- Njegoš, Vojnik, Štitovo; ljepljiva kozokrvina- Orjen, Bijela gora; Baldačijeva mišjakinjica-samo na Trebjesi; rascijepani kukurijek-Trebjesa; Huterova lastavina-Orjen, Bijela gora, Trebjesa; modro lasinje-Orjen, Bijela gora; zvjezdica srčanica-Trebjesa; hrvatski vrisić-Osječenica kod Grahova; Arduinov dubača-Trebjesa; lističasti timijan-Osječenica kod Grahova, Trubjela iznad jezera Slano; uskolisno zvonce- Trebjesa; nježna kockavica-Stubica, Studenačke glavice; Grizebahov tulipan-okolina Grahova; Peterov kozlac-Trebjesa; zanovijet-Stubica, Bojetić; bor munika-Orjen Bijela gora, Štitovo, Prekornica; Pančićev prelazni makljen-Broćanac, Timor kod Grahova; javor gluvač-masovan na prostoru od Vilusa do Grahova; planinski javor-Njegoš, Golija, Vojnik, između Prekornice i Maganika; i druge vrste. Sve ove biljne vrste su takođe zakonom zaštićene.

Tercijerno-reliktnе vrste su: orah, božikovina, makedonski hrast, klokočika, Pančićev prelazni makljen, planinski javor, javor gluvač, bor munika, crni grab, tisa, medvjeda ljeska i druge.

Rijetke vrste na ovom prostoru su: tisa, medvjeda ljeska, Pančićev prelazni makljen, pasja ljeska, orjenska krkavina, božikovina, makedonski hrast, Peterov kozlac, lističasti timijan, hrvatski vrisić, zvjezdica srčanica, orjenska hudika, nježna kockavica, Baldačijeva mišjakinjica, Knapov karanfil, Horvatov vrisak, Grizebahov tulipan, dalmatinski zumbulčić, Litardierov procjepak, pčelica, hederolisna ciklama, ljepljiva kozokrvina, prijatna kandilka i druge. Sve ove vrste su zakonom zaštićene.

Na ovom prostoru zastupljen je i veliki broj **ljekovitih vrsta biljaka** što daje dobru osnovu za razvoj farmaceutske industrije. Takve biljke su: velebilje, vranilova trava, crveni glog, divizma, digitalis vunasti, primorska žalfija, ivanjsko cvijeće, kantarion, kleka, pasja ljeska-rijetka;

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

lincura–rijetka i zakonom zaštićena vrsta; majkina dušica, maslačak, mrazovac, odoljen, pelin, dubačac, rastavić, rusomača, hajdučka trava i druge.

Veliki broj **medonosnih vrsta biljaka** zastupljen je na ovom prostoru, što daje dobre mogućnosti za širi razvoj pčelarstva. Neke od najmedonosnijih vrsta su: primorska žalfija, zanovijet, sve vrste lipa, bagrem, maslačak, majkina dušica, vranilova trava, lijeska, sve vrste vrba javor, mlijec, divlja ruža, kupina, malina, žuta mrtva kopriva, bijela mrtva kopriva, razne vrste djettelina, metvice, čistaci i mnoge druge vrste.

Mnoge vrste na ovom području se koriste i cijenjene su zbog svojih **biološki visoko vrijednih plodova**. Takve vrste su: divlja ruža široko rasprostranjena, borovnica, šumska jagoda šire rasprostranjena, malina šire rasprostranjena, kupina šire rasprostranjena, lijeska manje zastupljena, divlja jabuka rijetka, rušvica (*Amelanchier ovalis*) rijetka, nar manje zastupljena, drijen masovno zastupljen, crna zova šire zastupljena, i druge vrste.

Na teritoriji opštine Nikšić do sada su zaštićena tri objekta prirode, i to:

- Botanička bašta (Arboretum) porodice Kovačević na Grahovu (Spomenik prirode),
- Park-šuma Trebjesa (Posebni prirodni predio, važno IPA područje) i
- Estavela Gornjopoljski vir - Spomenik prirode "Gornjopoljski vir".

Botanička bašta (Arboretum) porodice Kovačević u Grahovu je prvi zaštićeni prirodni objekat na teritoriji opštine Nikšić. Stavljen je pod zaštitu Rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu prirode br. 01-574 od 22. 05. 2000. god. kao zaštićeni objekat prirode od interesa za Republiku, i to kao spomenik prirode. Na relativno malom prostoru (oko 1 ha), egzistira nesvakidašnji botanički fond, predstavljen sa oko 127 vrsta drveća, žbunja i povijuša, uključujući i njihove niže sistematske kategorije. Od tog broja, četinari su zastupljeni sa 62 vrste a liščari sa 65. Od ukupnog broja zabilježenih vrsta, oko 33 su autohtone a 94 alohtone vrste, što je posebna vrijednost Arboretuma, kao i činjenica da su prisutne pojedine egzotične vrste drveća koje do sada nijesu zabilježene u Crnoj Gori ili su konstatovane sa malim brojem primjeraka.

Trebjesa – Posebni prirodni predio, na inicijativu Službe zaštite životne sredine Opštine Nikšić (2000. god.) pokrenut je naučno istraživački rad na ovom prostoru i na osnovu terenskih istraživanja, prikupljenih podataka i dokumentacije od strane Republičkog zavoda za zaštitu prirode sačinjen je stručni nalaz o prirodnim i kulturnim vrijednostima brda Trebjesa. Zbog svojih prirodnih karakteristika, velikog naučnog značaja, estetske, pejzažne i kulturno-istorijske odnosno etnografske vrijednosti, Trebjesa je odlukom SO Nikšić od 27.12. 2000. god. ("Sl. list RCG" – opštinski propisi br. 1/01, 6/01) stavljena pod zaštitu kao Posebni prirodni predio. Shodno članu 42. stav 2. Zakona o zaštiti pirode ("Sl. list RCG", br. 36/77, 2/89) izvršen je upis u Centralni registar zaštićenih objekata prirode za Republiku Crnu Goru na osnovu Rješenja br. 01- 421 od 19. 04. 2001. god. Takođe, zahvaljujući svojoj izuzetno bogatoj flori, Trebjesa se našla na listi potencijalnih IPA (važna biljna staništa) područja. Ovaj program će poslužiti kao model u primjeni direktiva EU koje uređuju zaštitu prirode.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Estavela Gornjopoljski vir, je zaštićeno prirodno dobro - (Spomenik prirode "Gornjopoljski vir"). Ovaj specifični hidrografski lokalitet, je najpoznatija i najveća estavela u Crnoj Gori i Dinaridima, koja ima veliku naučnu, edukativnu i turističku vrijednost, uživa posebnu zaštitu. Gornjopoljski vir je oblika vrtače, prečnika 100 m, a u dnu se sužava u jamu. Najveća do sada izmjerena dubina iznosi 95m. Najniže zabilježeni nivo u viru je 34 m od vrha depresije. Odluku o proglašenju Gornjopoljskog vira za Spomenik prirode donijela je SO Nikšić, na sjednici održanoj 27.06.2014.g. ("Sl.list CG" - Opštinski propisi, br. 20/14 od 9.07.2014. god.). Ukupna površina zaštićenog Spomenika prirode "Gornjopoljski vir" iznosi 2,21 ha.

Osim postojećih tri zaštićena objekta prirode, Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine opštine Nikšić, je u Lokalnom ekološkom akcionom planu predložio lokalitete koji imaju reprezentativne i univerzalne prirodne vrijednosti sa ciljem da se predloženi lokaliteti uvrste u Centralni register zaštićenih objekata prirode ito:

- Orjen sa Bijelomgorom,
- Studenačke glavice,
- Zabran kralja Nikole i vrela Gračanice,
- Lukavica sa Velikim i Malim Žurimom,
- Lokva na Velikoj Osječenici kod Grahova (stanište malog mrmoljka - *Triturus vulgaris; Caudata; Amphibia*),
- Šumska zajednica balkanske dioskoreje i bjelograbića (*Dioscoreo - Carpinetum orientalis*),
- Šumska zajednica bora munike (*Pinetum heldreichii mediterraneo-montanum*) na Štitovu i Prekornici,
- Šumska zajednica javorova i lipa (*Aceri obtusati - Tilietum mixtum*),
- Šumska zajednica medvjede ljeske i crnog graba (*Corylo colurnae - stryagetum carpinifoliae*),
- Gorostasno stablo Pančićevog prelaznog makljena (*Acerintermedium*) u Broćanu kod Nikšića
- Lokalitet Bjeloševska bara (kod Gornjeg Morakova),
- Intermitentni izvor (potajnica) Vidov potok u Gornjem Polju,
- Planina Golija i
- Planina Vojnik.

Teren lokacije je ravna površina koja je većim dijelom degradirana i zauzeta industrijskim objektima. Oko same predmetne lokacije, opšta slika je da je prisutna flora dosta jednolična i predstavljena biljkama među kojima su dominantne upravo one koje su se prilagodile nepovoljnim ekološkim faktorim. Na podmetnoj lokaciji konstatovano je prisustvo ruderalne flore koja se održava na staništima koja su pod konstantnim uticajem čovjeka. Takva staništa su duž puteva, uličnih utrina, oko stambenih i privrednih objekata, ograda, staza i sl. Naziv ovog tipa flore i vegetacije potiče od latinske riječi Rudus; Ruderis – krhotine, zapuštena mjesta oko naselja. Najzastupljenije familije su: *Asteraceae, Poaceae, Fabaceae, Brassicaceae* koje se odlikuju najvećom raznovrsnošću u flori čitavog područja Nikšićkog polja.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Obilaskom predmetne lokacije, nije evidentirano prisustvo rijetkih, prorijeđenih, endemičnih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, što je i očekivano s obzirom na njenu lokaciju, koje su navedene Rješenjem o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta ("Sl. list RCG", br.76/06).

Takođe, na lokaciji nema staništa i vrsta koje Bernska konvencija definiše kao prioritetna u zaštiti, a od interesa za EU.

Fauna

Životinjski svijet opštine Nikšić je raznovrstan u skladu sa složenošću ostalih prirodnih elemenata. Može se predstaviti po prirodnim cjelinama-ekosistemima:

Fauna visokih planina razvijena je na Prekornici, Maganiku, Velikom i Malom Žurimu, Borovnik, Vojniku, Goliji, Njegošu, Bijeloj Gori i Orjenu. Vrhovi ovih planina su tipični visokoplanski kamenjari, i u nedavnoj prošlosti oni su bili naseljeni najcijenjenijom krupnom planinskom divljači - divokozom. Krda divokoza su postojala na Njegošu, Goliji, Maganiku. Ova plemenita divljač je izlovljena posljednjih 30 god. Zabranom lova je moguć njen povratak iz NP Durmitor. U visokim planinama srijeće se i vuk iako on pripada fauni nižih predjela. Može se sresti i divlja mačka. Visoki planinski masivi se odlikuju bogatstvom faune insekata i ptica. Najmarkantniji pripadnik ptica je suri orao, jedan od najvećih i najljepših orlova. Nekada je tu živio i bjelogлавi sup. Najrasprostranjenija ptica grabljivica visoko planinske zone je soko ili obična vjetruška. Susrijeće se i puzgavac i galcijalni relikti planinski popić i sniježna zeba, tamo gdje se snijeg najviše zadržava.

Fauna visokih površi travnatih predjela Lukavice, Krnova, Gornjeg i Donjeg Vučja, Konjskog, Bojovića bara i Bojovića luka karakteriše veliki broj ptica pjevačica među kojima su najbrojnije Bjelka, Trepetljika, Planinska crvenorepka, Bjela i planinska pliska. Na površima i prisojnim stranama javlja se jarebica i kamenjarka. Od sisara je prisutan zec i lisica, koja se razmnožila osobito u nižim krajevima oko naselja pa predstavlja opasnost. U planinskim krajevima i na površima rasprostranjen je i planinski gušter kao i zmija šarka.

Fauna šumske zone se prostire od planinskih površi do polja u kršu i najnižih djelova opštine Nikšić. Raznovrsnost šuma od četinara do bijelog graba i mediteranskih šibljaka uslovilo je prisustvo raznovrsnih životinja. U najvišim četinarskim šumama od ptica se susrijeće tetreb i Lještarka a od sisara se javlja Srna kao i divlja svinja najprivlačnija divljač za lovce. U toku zime mogu se vidjeti divlje svinje koje se spuštaju oko rijeka i vještačkih jezera. Prostori šuma su bogati grabljivicama: crni medvjed, vuk, lisica, kuna i jazavac. Veliko je bogatstvo i raznovrsnim pticama: djetlići-šareni i srednji, sjenica, šumski zviždak, drozd imelaš, drozd pjevač, slavuj i dr. Prisutan je veliki broj žaba: mrka, krastača, a u najnižim djelovima se srijeće na prostoru Pješivaca kornjača. U podnožju Vojnika živi endemska zelena žaba. U šumama krša prisutan je i krški gušter kao i drugi gušteri. Na Ostroškim gredama postoji rijetka vrsta ljuskavog guštera, a u šumama reliktnog bora munike u okolini Krsca mosorski gušter. U nižim djelovima uz zmiju šarku je sve prisutniji i poskok a pored rijeka i jezera rasprostranjena je barska i riječna

bjelouška. Fauna insekata u šumama je zastupljena između ostalog i zaštićenim vrstama kao što su šumski mrav, jelenak, nosorožac, leptiri lastin rep, jedarce, Apolonov leptir i sl. Ugroženim vrstama pripadaju više vrsta skakavaca.

U prelaznim zonama planinskih šuma i dolina više nego na površima je rasprostranjena srna. Na prostoru srednjih nadmorskih visina do najnižih djelova rasprostranjen je zec.

Na visokim planinama rasprostranjeni su vuk i lisica, kuna zlatka i kuna bjelka kao i hermelin, jazavac je rasprostranjen u jugozapadnim djelovima opštine a vidra je nastanjena u blizini svih slatkih voda. Prisutni su i sitni sisari rovčica, slijepa krtica, mali potkovičar, šišmiš, šumski puh itd.

Fauna voda nije dovoljno izučena. Zooplankton vještačkih jezera čine grupe Rotatoria, Cladocera, Copepoda i Protozoa. U fauni dna dominiraju predstavnici grupa: Chironomidae, Oligochaeta i Isopoda. U vodama Grahovskog kraja (Velika Osječenica, Cetkova kamenica, Rutešića vode, Kovačevića lokva, Kešeljev Bovan) i u izvorištu Gornjeg Morakova, je utvrđeno postojanje endemičkog mrmoljka. Osnovu faunističkog sastava vodotoka čine makrozoobentosa: Chiromomidae, Ephemeroptera, Plecoptera, Trichoptera, Olligochaeta, Sumilidae i Isopoda. Strukturu zajednica fitoplanktona čine predstavnici: Bacillariophyta, Dynophyta, Chlorophyta, Cyanophyta. Fauna riba u rijekama i vještačkim jezerima je predstavljena kroz: potočna pastrmka, kalifornijska pastrmka. U donjoj Zeti živi endemska mekousna pastrmka, bijeli klen, lola, srebrni karaš. U svim rijekama rasprostrenjena je i gaovica. U fauni voda Nikšićkog polja značajan je i plementiti rak.

U raznovrsnoj i relativno očuvanoj prirodi Opštine Nikšić registrovano je postojanje preko 130 vrsta ptica. Vještačka jezera predstavljaju zimovališta velikog broja ptica selica a u pojedinim periodima je utvrđeno prisustvo preko 30 000 ptica na jezerima u Nikšićkom polju. Najbrojnije su: patka gluvara, čubasta plovka, crnovrati gnjurac, riječni galeb, baljoška, morski gnjurac. Ptice su raširene i po ostalim močvarnim djelovima i po livadama Nikšićkog polja, Donje Zete, Grahovskog polja, gdje se mogu vidjeti crvenonoga prutka, poljka, pjevačice, poljska ševa, bijela i žuta pliska, crvendač i druge. U kraškim poljima i oko Glave Zete raširena je poljska jarebica i prepelica.

U kontaktnoj zoni predmetne lokacije ne mogu se registrovati sve vrste faune koje se mogu naći u prostoru koje pripada dijelu Nikšićkog polja. Fauna je uglavnom predstavljena pticama, insektima i glodarima. Primjećeni insekti na pomenutoj lokaciji: fam. uholaže, *Forficula*, auricularia - obična uholaža, fam. pravi skakavci *Calliptamus italicus* – italijanski skakavac, fam. pčele: *Halictus quadricinctus*, fam. mravi *Camponotus herculeanus* – veliki mraljal i sl. Evidentno je prisustvo i ptica selica.

Obilaskom predmetne lokacije nije utvrđeno prisustvo životinjskih vrsta koje su zaštićene nacionalnim zakonodavstvom Rješenjem o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta ("Sl. list RCG", br.76/06).

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

U pejzažu ovog prostora ispoljava se kontrast ravničarskog dijela, na kome se nalazi lokacija i okolnih strmih brda. Kroz ravničarski dio protiče rijeka Zeta i presjeca kotlinu na dva dijela.

U kontaktnoj zoni sa brdskim predjelom zastupljen je pejzaž šikare i makije, a u pojedinim djelovima područja prisutni su i elementi šumskog pejzaža. Najveći dio ovog područja čine obradivo zemljište, što je karakteristično i za šire okruženje lokacije.

Na užem prostoru projekta je karakterističan antropogeni pejzaž koji karakterišu izgrađeni poslovni objekti, kao i saobraćajnice.

Pejzaž Nikšićkog kraja posjeduje značajan kvalitet sa gledišta tzv. Integralnih vrijednosti određenih najnovijom Evropskom Konvencijom o zaštiti predjela (Firenca). Širi predio sa pejzažom visokih planina i reljefnom "plastikom" kraške erozije i glacijacije, prelazi u ravnici Nikšićkog kraškog polja i stvorenih prediono pejzažnih vrijednosti jezera Krupac i Slano kao, nasleđem spomeničke kulture (graditeljske vrijednosti, crkve, Carev most, itd.).

U pejzažne vrijednosti, integriše se i bogatstvo podzemne hidrografije i speleoloških fenomena, ponora i pećina. Vrijednosti ovog pejzaža sadržane su i u njegovoj dinamičnosti tj. sezonskim promenama, padavina i vodnog režima, i pojedinačnim plavljenjima djelova Nikšićkog polja.

Širi pejzaž je vrlo kvalitetan i atraktivan. Dominiraju visoke planine, polja i jezera. U neposrednoj zoni grada ističu se humci i veći nedirnuti dijelovi kraškog polja. Pejzaž na mikro planu je često degradiran načinom korišćenja (dominiraju makija i kamenjar).

2.12. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na teritoriji Opštine Nikšić, postoji čitav niz objekata koji zbog svoje autohtonosti, reprezentativnosti i očuvanosti zavređuje pažnju i koji mogu imati osobenu i specifičnu ekološku, kulturnu i turističku vrijednost.

Od kulturno-istorijskih spomenika na području Opštine najznačajniji je **Manastir Ostrog** i **Praistorijsko nalazište Crvena Stijena** kod sela Petrovići, udaljeno od Nikšića oko 30 km, sa 31 stratumom debelim 20-30 m "predstavlja lokalitet sa najsloženijom stratigrafijom u našoj zemlji i uz lokalitet El Castillo u Španiji, paleolitsku stanicu sa najdubljim kulturnim slojem u Evropi", a na području grada:

- **Gradski bedem - Ostaci Onogošta** - Očuvani ostaci Onogošta nalaze se na kamenitom brežuljku i njegovom podnožju u jugoistočnom dijelu Nikšićkog polja, izmedju Studeničkog i Trebeškog polja. Anderba, Sanderva, Anagustum, Onogošt, sve su imena jednog istog, u nauci još nedovoljno istraženog lokaliteta. Osnivanje grada se vezuje za postojanje rimskog kastruma, koji je invazijom varvara srušen. Dolaskom Istočnih Gota obnovljene su ruševine rimskog kastruma. Grad je egzistirao i pod Slovenima, kasnije i pod Turcima.
- **Saborni hran Sv. Vasilija Ostroškog** - Siluetu Nikšića akcentuje Saborna crkva, podignuta na Petrovoj glavici 1900. god.
- **Crkva Sv. Georgija** - Locirana je na jugoistočnoj padini brda Trebjesa. Nema preciznih podataka o vremenu nastanka, a na osnovu određenih arhitektonskih elemenata

(duboki prislonjeni lukovi, tehnika zidaja, prozori u obliku puškarnica) to može biti druga polovina XVI odnosno prva polovina XVII vijeka.

- **Crkva Sv. Petra i Pavla** - locirana na aktivnom groblju u samom naselju, predstavlja jednobrodnu građevinu sa polukružnom apsidom na istočnoj i zvonikom u obliku prislonjene kule na zapadnoj strani.
- **Trebješka pećina** - U ovoj pećini, lociranoj na južnim padinama Trebjese, koje su još 1878. god. bile obrasle gustom šumom, odmah poslije oslobođenja od Turaka održavane su kulturne manifestacije. Pećina je 1927. god. obnovljena kada je djelimično raščišćena njena unutrašnjost. Pećina je u vrijeme ratova imala funkciju skloništa.
- **Dvorac kralja Nikole** - Kompleks se sastoji od zgrade dvora i ljetnjikovca knjaza Nikole. U zgradu bivšeg dvora danas je smješten Zavičajni muzej, biblioteka, galerija i arhiv. Dvor je podignut u renesansnom stilu 1990. god., a ljetnjikovac je gradjen od 1876 -1878. god.
- **Hadži-Smailova džamija**, nalazi se u samom gradu i predstavlja jedini arhitektonski sačuvani spomenik iz doba turskog prisustva. To je u osnovi jednostavna, pravougaona zgrada sa vitkim minaretom.

Od kulturno-istorijskih spomenika iz relativno novije istorije grada po svom značaju se izdvajaju: spomenik obelisk na Grahovu, spomenik kralja Nikole na gradskom trgu, spomenik u čast zaslужnih rodoljuba pod Trebjesom, na Kapinom Polju, Bogetićima i brojni drugi.

Na lokaciji na kojoj se planira izgradnja solarne elektrane nema zaštićenih objekata.

2.13. Naseljenost i koncentracija stanovništva

Broj stanovnika i domaćinstava za Opština Nikšić prema podacima Popisa od 1948. do 2011. god. prikazan je u tabeli 3.

Tabela 3. Stanovništvo, domaćinstva i površina opštine Nikšić

Broj stanovnika								Površina km ²	
1984	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011		
38.395	46.589	57.399	66.815	72.299	74.706	75.282	72.443	2.065	
Broj domaćinstava									
8.474	10.445	13.820	15.545	17.786	19.400	21.246	21.683		

Prema rezultatima Popisa iz 2011. god. u Opštini Nikšić bilo je 72.443 stanovnika, što iznosi 11,6 % ukupne populacije Crne Gore. Od toga u gradu 57.278, u Nikšićkom polju sa gradom 63.280 stanovnika, u Župi Nikšićkoj 3.731 stanovnik, u južnoj zoni sa Bogetićima 424 stanovnika, u Zapadnoj zoni je bilo 1.638 stanovnika a u Sjevernoj zoni 485 stanovnika.

Gustina naseljenosti iznosi 36,45 stanovnika/km², što Opštini Nikšić svrstava u grupu opština sa srednjom gustom naseljenosti. Gustina naseljenosti je 1,23 puta manja od gistine na nivou Crne Gore koja iznosi 44,8 stanovnika/km².

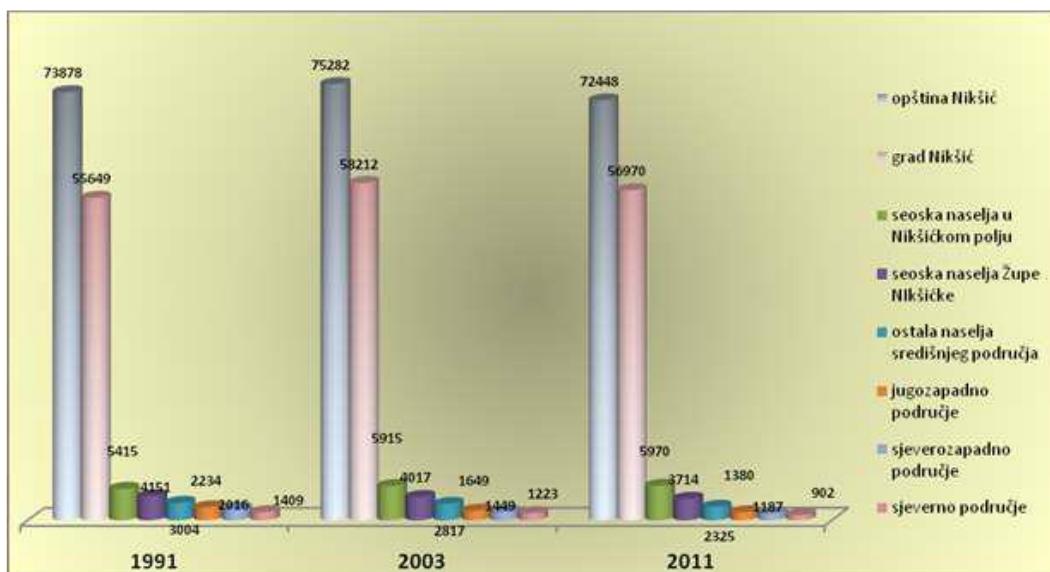
U periodu 1991-2003. god. broj stanovnika u Opštini Nikšić se povećao za 1.576, dok je u

narednom popisnom periodu od 2003-2011. god. opao za 2.839 stanovnika. U istim periodima u gradu je broj stanovnika porastao za 2.563, odnosno opao za 1.242. U posmatranom periodu samo su seoska naselja u Nikšićkom polju imala konstantan rast broja stanovnika, u prvom periodu 500, a u drugom znatno manji za 55 stanovnika, zahvaljujući rastu broja stanovnika u tri naselja: Miločanima, Ozrinićima i Rastovcu. Ostala područja opštine imala su konstantno opadanje broja stanovnika, s tim što je intenzitet opadanja porastao u zadnjem međupopisnom periodu.

U središnjem području (grad Nikšić, naselja u Nikšićkom polju, naselja Župe Nikšićke, naselja u brdskom obodu Polja i južni dio opštine - Bogetići sa okolnim naseljima) u prvom periodu broj stanovnika je porastao za 2.742, a u drugom opao za 1.982.

Zapadno područje (koje smo zbog velikog broja naselja podijelili na jugozapadno i sjeverozapadno) u prvom periodu (1991-2003. god.) je izgubilo 1.152, a u drugom 531 stanovnika iseljavanjem. U jugozapadnom području koje ima 24 naselja u prvom periodu broj stanovnika je opao za 585, a u drugom periodu za 269. Sjeverozapadno područje je u prvom periodu izgubilo 567 stanovnika, a u drugom 262.

U prvom periodu (1991-2003. god.) sjeverno područje je izgubilo 186 stanovnika, a u drugom (2003-2011. god.) znatno više 321 stanovnika.

Slika 10. Kretanje broja stanovnika u periodu 1991-2011. god.

Za razliku od kretanja broja stanovnika broj domaćinstava se konstantno povećavao u Opštini Nikšić sa 19.400 u 1991. god. na 21.246 u 2003. i 21.683 u 2011. god. U istom periodu prosječna veličina domaćinstva je opala sa 3,8 na 3,3 člana.

Prikaz rodne strukture stanovništva za 2011. god. prikazan je u tabeli 4.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Tabela 4. Rodna i starosna struktura stanovništa u opšini Nikšić

Mjesto	Ukupno stan.	Muško	Žensko
Nikšić	72.443	35.751	36.692

Demografski pokazatelji u Opštini Nikšić od 2013 do 2017. god. (Statističkom godišnjaku CG za 2018. god.) prikazani su u tabeli 5.

Tabela 5. Demografski pokazatelji u Opštini Nikšić

Godina	Broj stanovnika	Stopa prirodnog priraštaja	Stopa nataliteta	Stopa mortaliteta
2013	71.843	0,0	10,6	10,6
2014	71.468	0,8	11,0	11,0
2015	70.798	-0,4	10,9	10,9
2016	70.596	-0,6	10,8	11,4
2017	70.042	-1,1	10,4	11,5

Rezultati pokazuju da je od 2015. do 2017. god. stopa nataliteta manja od stope mortaliteta. Prema Statističkom godišnjaku CG za 2017. god. broj zaposlenih u Opštini Nikšić u 2016. god. iznosio je 13.628 stanovnika, a od toga broj žena je bio 6.364 (46,7 %) a muškaraca 7.264 (53,3 %).

Struktura aktivnog stanovništa po nekim granama privrede pokazuje da je najviše stanovništa radilo u prerađivačkoj industriji, trgovini i državnoj upravi.

2.14. Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Apsorpcioni kapacitet životne sredine predstavlja sposobnost životne sredine da prihvati određenu količinu zagađujućih materija po jedinici vremena i prostora tako da ne nastupi nepovratna šteta u životnoj sredini.

Na predmetnoj lokaciji nijesu vršena sistematska merenja kvaliteta vazduha, zemljišta, buke i voda ali analizom podataka, za elemente za koje postoje mjerodavni podaci, kao i na osnovu podataka uvida na terenu pri obilasku lokacije se dolazi do zaključaka da je kvalitet zadatih parametara životne sredine odgovarajući za područja koja su izložena tom stepenu promjena izazvanih razvojem industrijske djelatnosti i ubrzanoj urbanizaciji i industrijalizaciji.

Sagledavajući gore navedeno dolazimo do zaključka da uža zona lokacije Projekta ima mali apsorpcioni kapacitet i nizak stepen otpornosti na različite negativne uticaje. Sa druge strane ukupna vrijednost ekosistema uže lokacije Projekta, takođe, je mala uzimajući u obzir da se radi o prostoru koji je već u značajnoj mjeri degradiran i sa umanjenim prirodnim i ambijentalnim vrijednostima, koji nije pod bilo kojim stepenom zaštite i na kojem se ne nalaze zaštićene i vrijedne biljne i životinjske vrste kao ni staništa koja podliježu nekom stepenu zaštite i očivanja po crnogorskim ili međunarodnim propisima.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

3. OPIS PROJEKTA

3.1. Opisu fizičkih karakteristika cjelokupnog projekta i po potrebi opis radova uklanjanja

Predmetni pogon se nalazi u sklopu industrijskog objekta u naselju "Budo Tomović", Opština Nikšić.

Dakle za realizaciju projekta koristi se već postojeći objekat koji će, sa manjim modifikacijama, bit prilagođen potrebama osnovne djelatnosti pogona.

Realizacija Projekta ne podrazumijeva izgradnju objekata ili bilo kakvih dodatnih ili pomoćnih infrastrukturnih elemenata.

Osnovni podaci o konstrukciji objekta

Pod objekta je betonska košuljica, takozvani ferobeton koja je nepropusna za sve tipove hemikaira koje mogu biti predmet tehnološkog postupka postrojenja.

Zid objekta je kombinacija beton, blok opeka i čelična konstrukcija.

Krov objekta je čelična konstrukcija.

Saobraćaj

Prilaz objektu omogućen je direktno sa magistralnog puta dok je sama lokacija objekta adekvatno pozicionirana i sa direktnom saobraćajnom vezom i ne zahtijeva nikakve dodatne radove na izgradnji ili adaptaciji prilaznih puteva. Samo dvorište postrojenja je asfaltirano. Do svih površina i građevina omogućen je neometan pristup vozilima.

Vodovod

Objekat je priključen na gradsku vodovodnu mrežu i u tom pogledu ne zahtijava dodatne aktivnosti na korekciji ili izgradnji posebne mreže za snabdijevanje tehničkom ili piјačom vodom. Dakle snabdjevenost objekta vodom je adekvatna normalnom funkcionisanju pogona kako sa aspekta tehnološkog postupka tako i sa aspekta zadovoljavanja sanitarnih potreba.

Otpadne vode

Otpadne vode se odvode u vodonepropusnu septičku jamu kapaciteta 60 kubika, koja je izgrađena sa ciljem efikasnog upravljanja otpadnim vodama. Septička jama je izgrađena od visokokvalitetnog betona, obezbeđujući trajnost i pouzdanost tokom dugog niza godina. Ova konstrukcija je rezultat pažljivog inženjerskog planiranja, pridržavajući se evropskih vrhunskih standarda u cilju postizanja optimalne funkcionalnosti i održivosti. Septička jama je dizajnirana da efikasno prikuplja i čuva otpadne vode. Ovaj kapacitet omogućava dugotrajan rad bez čestog pražnjenja, čime se smanjuje potreba za čestim intervencijama i minimizira ekološki uticaj.

Pražnjenje septičke jame se vrši ispumpavanjem uz pomoć pume, koja je crpi u cistijetnu. Ovaj mehanizam omogućava brzo i lako pražnjenje, čineći proces efikasnim i resursno štedljivim. Septička jama ne samo da ispunjava evropske standarde, već i postavlja visoke standarde u očuvanju životne sredine. Ugrađeni sistem je dizajniran sa namjerom da minimizira potencijalne negativne uticaje na okolinu, pružajući efikasno rešenje za obradu otpadnih voda.

3.2. Prethidni radovi

Obzirom da je glavni objekat pogona već izgrađen i da je za realizaciju Projekta potrebna samo manja modifikacija koja podrazumijeva razmještaj i montiranje neophodnih mašina, uređaja, koja ne zahtijeva bilo kakve građevinske radove i aktivnosti, prethodni radovi na pripremi terena lokacije za izgradnju postrojenja nijesu predviđeni Projektom.

3.3. Opis projekta

Projektom je predviđena obrada neopasnog otpada. Naime u objetu 1, planirano je spaljivanje kućnih ljubimaca, dok je u objektu 2 predviđeno spaljivanje neopasnog otpada.

Sifre otpada:

02 OTPAD IZ POLJOPRIVREDE, HORTIKULTURE, AKVAKULTURE, ŠUMARSTVA, LOVA I RIBOLOVA, PRIPREME I PRERADE HRANE

- 02 01 Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, akvakulture, šumarstva, lova i ribolova
 - 02 01 01 mulj od pranja i čišćenja
 - 02 01 02 otpad od životinjskog tkiva
 - 02 01 03 otpad od biljnog 02 01 04 otpadnaplastika
 - 02 01 06 životinjski izmet, urin i đubrivo (uključujući i otpadnu slamu), tečni otpad, sakupljen odvojeno i tretiran dalje od mjesta nastanka
 - 02 01 07 otpad od eksploatacije šuma
 - 02 01 09 agrohemski otpad drugaćiji od 02
 - 02 01 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 02 02 Otpad od pripreme i obrade mesa, ribe i druge hrane životinjskog porijekla
 - 02 02 01 mulj od pranja i čišćenja
 - 02 02 02 otpad od životinjskog tkiva
 - 02 02 03 materijal neprikładan za potrošnju ili obradu
 - 02 02 04 mulj od tretmana tečnog otpada na mjestu nastanka
 - 02 02 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 02 03 Otpad od pripreme i prerade voća, povrća, žitarica, jestivih ulja, kakaa, kafe, čaja i duvana; proizvodnje konzervisane hrane; prerada duvana; proizvodnja kvasca i ekstrakta kvasca; priprema i fermentacija melase
 - 02 03 01 mulj od pranja, čišćenja, ljuštenja, centrifugiranja i separacije
 - 02 03 02 otpad od konzervansa
 - 02 03 03 otpad od ekstrakcije
 - 02 03 04 materijali neprikładni za potrošnju ili obradu
 - 02 03 05 mulj od tretmana tečnog otpada na mjestu nastanka
 - 02 03 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 02 04 Otpad nastao u proizvodnji šećera
 - 02 04 01 zemljište od čišćenja i pranja šećerne repe
 - 02 04 02 nespecifikovani kalcijum karbonat

- 02 04 03 mulj od tretmana tečnog otpada na mjestu nastanka
- 02 04 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 02 05 Otpad iz industrije mlijecnih proizvoda
- 02 05 01 materijal neprikidan za potrošnju ili obradu
- 02 05 02 mulj od tretmana tečnog otpada na mjestu nastanka
- 02 05 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 02 06 Otpad iz proizvodnje peciva i konditorske industrije
- 02 06 01 materijal neprikidan za potrošnju ili obradu
- 02 06 02 otpad od konzervansa
- 02 06 03 mulj od tretmana tečnog otpada na mjestu nastanka
- 02 06 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 02 07 Otpad iz proizvodnje alkoholnih i bezalkoholnih napitaka (izuzev kafe, čaja i kakaa)
- 02 07 01 otpad od pranja, čišćenja i mehaničke obrade
- 02 07 02 otpad od destilacije alkohola
- 02 07 03 otpad od hemijskog tretmana
- 02 07 04 materijal nepodoban za potrošnju ili obradu
- 02 07 05 mulj od tretmana tečnog otpada na mjestu nastanka
- 02 07 99 otpad koji nije drugačije specifikovan

03 OTPAD OD PRERADE DRVETA I PROIZVODNJE PAPIRA, KARTONA, PULPE, PANELA I NAMJEŠTAJA

- 03 01 Otpad od prerade drveta i proizvodnje panela i namještaja
- 03 01 01 otpadna kora i pluta
- 03 01 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 03 02 Otpad od zaštite drveta
- 03 02 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 03 03 Otpad od proizvodnje i prerade pulpe, papira i kartona 03 03 01 otpad iz kore i drveta
- 03 03 02 zeleni tečni mulj (nastao ponovnim kuvanjem)
- 03 03 05 mulj od skidanja boje iz reciklaže papira
- 03 03 07 mehanički izdvojeni nepotrebni sastojci pri pripremi pulpe od otpadnog papira i kartona
- 03 03 08 otpad od razdvajanja papira i kartona određenih za reciklažu
- 03 03 09 krečni mulj
- 03 03 10 ostaci vlakana, muljevi sa vlaknima, za popunu i prevlaku od mehaničkog razdvajanja
- 03 03 11 mulj iz tretmana otpadne vode na mjestu nastanka
- 03 03 99 otpad koji nije drugačije specifikovan

04 OTPAD IZ TEKSTILNE, KRZNARSKE I KOŽARSKE INDUSTRIJE

- 04 01 Otpad iz industrije kože i krvna
- 04 01 01 otpad od skidanja drugog tkiva sa kože
- 04 01 02 krečni otpad

- 04 01 04 tečnost za štavljenje koja sadrži hromne soli
- 04 01 05 tečnost za štavljenje bez hroma
- 04 01 06 mulj koji sadrži hrom
- 04 01 07 mulj bez hroma
- 04 01 08 otpad od uštavljene kože (otpad od skidanja dlaka, sječenja, prašina od brušenja) koji sadrži hrom
- 04 01 09 otpad od završne obrade i poliranja
- 04 01 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 04 02 Otpad nastao u tekstilnoj industriji
- 04 02 09 otpad od mješovitih materijala (impregnisani tekstil, elastomer, plastomer)
- 04 02 10 organska materija iz prirodnih proizvoda (npr. mast, vosak)
- 04 02 21 otpad od neprerađenih tekstilnih vlakana
- 04 02 22 otpad od prerađenih tekstilnih vlakana
- 04 02 99 otpad koji nije drugačije specifikovan

10 OTPAD NASTAO U TERMIČKIM PROCESIMA

- 10 01 Otpad nastao u energanama i drugim postrojenjima za sagorijevanje (osim grupe 19)
- 10 01 01 šljaka i prašina iz kotla (izuzev praštine iz kotla navedene u 10 01 04)
- 10 01 02 lebdeće čestice pepela nastale od uglja
- 10 01 03 lebdeće čestice pepela nastale od treseta i sirovog drveta
- 10 01 05 čvrsti otpad na bazi kalcijuma nastao u procesu odsumporavanja gasa
- 10 01 24 pjesak iz fluidizovanog sloja
- 10 01 25 otpad od skladištenja goriva i pripreme energana koje koriste ugalj
- 10 01 26 otpad nastao hlađenjem vodom
- 10 01 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 02 Otpad nastao u proizvodnji gvožđa i čelika
- 10 02 01 otpad od prerade šljake
- 10 02 02 neprerađena šljaka
- 10 02 10 strugotine iz čeličane
- 10 02 15 ostali mulj i filter-kolači
- 10 02 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 03 Otpad iz proizvodnje aluminijuma
- 10 03 02 škartne anode
- 10 03 05 otpadna glinica
- 10 03 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 04 Otpad iz proizvodnje olova
- 10 04 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 05 Otpad nastao u proizvodnji cinka
- 10 05 01 šljaka iz primarne i sekundarne proizvodnje
- 10 05 99 otpad koji nije drugačijespecifik

- 10 06 Otpad nastao u proizvodnji bakra
- 10 06 01 šljake iz primarne i sekundarne proizvodnje
- 10 06 02 troska i uklonjene prevlake iz primarne i sekundarne proizvodnje
- 10 06 04 ostale čvrste čestice i prašina
- 10 06 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 07 Otpad nastao u proizvodnji srebra, zlata i platine
- 10 07 01 šljaka iz primarne i sekundarne proizvodnje
- 10 07 02 troska i uklonjene prevlake iz primarne i sekundarne proizvodnje
- 10 07 03 čvrsti otpad iz tretmana gasa
- 10 07 04 ostale čvrste čestice i prašina
- 10 07 05 mulj i filter-kolač iz tretmana gasa
- 10 07 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 08 Otpad nastao u proizvodnji ostalih obojenih metala
- 10 08 04 čvrste čestice i prašina
- 10 08 09 ostale šljake
- 10 08 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 09 Otpad nastao livenjem odlivaka gvožđa
- 10 09 03 šljaka iz peći
- 10 09 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 10 Otpad od livenja odlivaka obojenih metala
- 10 10 03 šljaka iz peći
- 10 10 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 11 Otpad iz proizvodnje stakla i proizvoda od stakla 10 11 03 otpadni vlaknasti materijali na bazi stakla
 - 10 11 05 čvrste čestice i prašina
 - 10 11 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
 - 10 12 Otpad iz proizvodnje keramičkih proizvoda, cigli, pločica i proizvoda za građevinarstvo
 - 10 12 01 otpadna pripremna mješavina prije termičkog tretmana
 - 10 12 03 čvrste čestice i prašina
 - 10 12 05 mulj i filter-kolač nastali tretmanom gasa
 - 10 12 06 odbačeni kalupi
 - 10 12 08 otpadna keramika, cigle, pločice i proizvodi za građevinarstvo (poslije termičkog tretmana)
 - 10 12 11 otpad od glazura koji sadrži teške metale, (M)
 - 10 12 13 mulj nastao tretmanom otpadnih voda na mjestu nastanka
 - 10 12 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 13 Otpad iz proizvodnje cementa, kreča i gipsa i predmeta i proizvoda koji se od njih proizvode
- 10 13 01 otpadna pripremna mješavina prije termičkog tretmana
- 10 13 04 otpad od kalcinacije i hidratacije kreča
- 10 13 06 čvrste čestice i prašina (izuzev 10 13 12 i 10 13 13)

- 10 13 07 mulj i filter-kolač nastali tretmanom gasa
- 10 13 11 otpad iz kompozitnih materijala na bazi cementa drugačiji od 10 13 09 i 10 13 10
- 10 13 14 otpadni beton i mulj od betona
- 10 13 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 10 14 Otpad iz krematorijuma

13 OTPAD OD ULJA I OSTATAKA TEČNIH GORIVA (OSIM JESTIVIH ULJA IZ GRUPA 05, 12 I 19)

- 13 01 Otpadna hidraulična ulja
- 13 02 Otpadna motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje
- 13 04 Brodska ulja
- 13 05 Sadržaj separatora ulje/voda
- 13 07 Otpad od tečnih goriva
- 13 08 Otpadna ulja koja nijesu drugačije specifikovana

15 OTPAD OD AMBALAŽE; APSORBENTI, KRPE ZA BRISANJE, MATERIJALI ZA FILTRIRANJE I ZAŠTITNA ODJEĆA, KOJI NIJE DRUGAČIJE SPECIFIKOVAN

- 15 01 Ambalaža (uključujući posebno sakupljenu ambalažu u komunalnom otpadu)
- 15 01 01 papirna i kartonska ambalaža
- 15 01 02 plastična ambalaža
- 15 01 03 drvena ambalaža
- 15 01 04 metalna ambalaža
- 15 01 05 kompozitna ambalaža
- 15 01 06 miješana ambalaža
- 15 01 07 staklena ambalaža
- 15 01 09 tekstilna ambalaža
- 15 02 Apsorbenti, materijali za filtere, krpe za brisanje i zaštitna odeća

16 OTPAD KOJI NIIJE DRUGAČIJE SPECIFIKOVAN

- 16 01 Otpadna vozila iz različitih sredstava transporta (uključujući mašine koje rade pored puta) i otpad nastao oslobađanjem od otpadnih vozila i od održavanja vozila (izuzev grupa 13 i 14 i podgrupa 16 06 i 16 08) 16 01 03 otpadne gume
- 16 01 06 stara vozila koja ne sadrže tečnosti ni druge opasne komponente
- 16 01 16 rezervoar za tečni gas
- 16 01 17 ferozni metal
- 16 01 18 obojeni metal
- 16 01 19 plastika 16 01 20 staklo
- 16 01 22 komponente koje nijesu drugačije specifikovane
- 16 01 99 otpad koji nije drugačije specifikovan

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

16 02 Otpad od električne i elektronske opreme

16 03 Komponente izvan specifikacije i nekorišćeni proizvodi

16 04 Otpadni eksplozivi

16 05 Gasovi u bocama pod pritiskom i odbačene hemikalije

16 06 Baterije i akumulatori

16 06 04 alkalne baterije (izuzev 16 06 03)

16 06 05 ostale baterije i akumulatori

16 07 Otpad iz rezervoara za transport i skladištenje i čišćenje buradi (izuzev grupa 05 i 13)

16 08 03 otpadni katalizatori koji sadrže prelazne metale ili jedinjenja prelaznih metala koji nisu drugačije specifikovani, (M)

16 08 04 otpadni tečni katalizatori za kreking (izuzev 16 08 07)

16 09 Oksidanti

16 10 Tečni otpad na bazi vode namijenjeni tretmanu van mjesta nastanka

16 11 Otpadne obloge i vatrostalni materijali

18 OTPAD OD ZDRAVSTVENE ZAŠTITE LJUDI I ŽIVOTINJA I/ILI S TIM POVEZANOG ISTRAŽIVANJA (IZUZEV OTPADA IZ KUHINJA I RESTORANA KOJI NE DOLAZI OD NEPOSREDNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE)

18 01 Otpad iz porodilišta, dijagnostike, tretmana ili prevencije bolesti ljudi

18 01 02 djelovi tijela i organi uključujući i kese sa krvlu i krvne derivate (izuzev 18 01 03)

18 01 04 otpad čije sakupljanje i odlaganje ne podliježe posebnim zahtjevima zbog sprječavanja infekcije (npr.

zavoji, gipsevi, posteljina, odjeća za jednokratnu upotrebu i pelene)

18 02 Otpad od istraživanja, dijagnostike, tretmana ili prevencije bolesti životinja

18 02 01 oštiri instrumenti (izuzev 18 02 02)

18 02 03 otpad čije sakupljanje i odlaganje ne podliježe posebnim zahtjevima zbog sprječavanja infekcije 18 02 05 hemikalije koje se sastoje od opasnih supstanci ili ih sadrže, (M)

19 OTPAD NASTAO U OBJEKATIMA ZA OBRADU OTPADA, POGONIMA ZA TRETMAN OTPADNIH VODA IZVAN MJESTA NASTANKA I PRIPREME VODE ZA LJUDSKU UPOTREBU I VODE ZA INDUSTRIJSKU UPOTREBU

19 01 Otpad nastao spaljivanjem ili pirolizom otpada

19 01 02 materijal koji sadrži gvožđe odvojen je od šljake

19 01 19 pjesak iz fluidizovanog sloja

19 01 99 otpad koji nije drugačije specifikovan

19 02 Otpad nastao fizičkim i hemijskim tretmanom otpada (uključujući dehromiranje, decijanizaciju i neutralizaciju)

19 02 03 prethodno izmiješani otpadi koji se sastoje samo od bezopasnog otpada

19 02 99 otpad koji nije drugačije specifikovan

19 03 Stabilizovani / očvrslji otpad

- 19 03 05 stabilizovani otpad drugačiji od 19 03 04
- 19 04 Ostakljeni otpad i otpad nastao ovim procesom (vitrifikacija)
- 19 04 01 otpad prerađen u staklo
- 19 04 04 tečni otpad na bazi vode od kaljenja vitrifikovanog otpada
- 19 05 01 nekompostirana frakcija komunalnog i sličnih otpada
- 19 05 02 nekompostirana frakcija životinjskog i biljnog otpada
- 19 05 03 kompost koji nije specifikovan
- 19 05 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 19 06 Otpad nastao aneaerobnim tretmanom otpada
- 19 06 03 tečnost nastala anaerobnim tretmanom komunalnog otpada
- 19 06 04 digestat nastao anaerobnim tretmanom komunalnog otpada
- 19 06 05 tečnost nastala anaerobnim tretmanom životinjskog i biljnog otpada
- 19 06 06 digestat nastao anaerobnim tretmanom životinjskog i biljnog otpada
- 19 06 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 19 07 Ocjedne vode iz sanitarnih deponija
- 19 08 Otpad nastao tretmanom otpadnih voda koji nije drugačije specifikovan
- 19 08 01 otpad nastao prosijavanjem
- 19 08 02 otpad nastao zamjenom pješčanog filtera
- 19 08 05 mulj nastao tretmanom urbanih otpadnih voda
- 19 08 09 smješa masti i ulja iz separacije ulje/voda koja sadrži jestiva ulja i masnoće 19 08 10 smješa masti i ulja iz separacije ulje/voda drugačija od 19 08 09, (A)
- 19 08 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 19 09 Otpad od pripreme vode za ljudsku upotrebu ili vode za industrijsku upotrebu
- 19 09 01 čvrsti otpad iz primarne filtracije i prosijavanja
- 19 09 02 mulj od bistrenja vode
- 19 09 03 mulj od dekarbonizacije vode 19 09 04 otpadni aktivni ugalj
- 19 09 05 zasićena ili potrošena smola za jonoizmjerenjivače
- 19 09 06 rastvor i mulj od regeneracije jonoizmjerenjivača
- 19 09 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 19 10 Otpad od sitnjenja otpada koji sadrži metal
- 19 10 01 otpad od gvožđa i čelika
- 19 10 02 otpad od obojenih metala
- 19 10 04 laka frakcija i prašina drugačije od 19 10 03
- 19 10 06 ostale frakcije drugačije od 19 10 05
- 19 11 Otpad iz regeneracije ulja
- 19 11 06 mulj iz tretmana otpadnih voda sa mjesta nastanka drugačiji od 19 11 05
- 19 11 99 otpad koji nije drugačije specifikovan
- 19 12 Otpad nastao mehaničkim tretmanom otpada (npr. sortiranja, drobljenja, kompaktiranja i peletizovanja) koji nije drugačije specifikovan

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

- 19 12 01 papir i karton
- 19 12 02 metali koji sadrže gvožđe
- 19 12 03 obojeni metali
- 19 12 05 staklo
- 19 12 08 tekstil
- 19 12 09 minerali (npr. pjesak i kamen)
- 19 12 10 sagorivi otpad (gorivo dobijeno iz otpada)
- 19 13 Otpad od remedijacije zemljišta i podzemne vode

20 KOMUNALNI OTPAD (KUĆNI OTPAD I SLIČNI KOMERCIJALNI I INDUSTRIJSKI OTPAD), UKLJUČUJUĆI ODVOJENO SAKUPLJENE FRAKCIJE

- 20 01 Odvojeno sakupljene frakcije (izuzev podgrupe 15 01)
 - 20 01 01 papir i karton
 - 20 01 02 staklo
 - 20 01 08 biorazgradivi kuhinjski i otpad iz restorana
 - 20 01 10 odjeća
 - 20 01 11 tekstil
 - 20 01 25 jestiva ulja i masti
 - 20 01 39 plastika
 - 20 01 40 metali
 - 20 01 41 otpad od čišćenja dimnjaka
 - 20 01 99 ostale frakcije koje nijesu drugačije specifikovane
- 20 02 Otpad iz vrtova i parkova (uključujući i grobljanski otpad)
 - 20 02 01 biorazgradivi otpad
 - 20 02 02 zemlja i kamen
 - 20 02 03 ostali otpad koji nije biorazgradiv
 - 20 03 Ostali komunalni otpad
- 20 03 01 miješani komunalni otpad
- 20 03 02 otpad sa pijaca
- 20 03 03 ostaci od čišćenja ulica
- 20 03 04 mulj iz septičkih jama
- 20 03 06 otpad od čišćenja kanalizacije
- 20 03 07 kabasti otpad
- 20 03 99 komunalni otpad koji nije drugačije specifikovan

Objekat Br. 1:

GORILNIK BR.1 - Spaljivanje Kućnih Ljubimaca:

Specijalno dizajnirana peć za spaljivanje ostataka kućnih ljubimaca.

Tehnički opremljena za ekološki prihvatljivo spaljivanje.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Magacin za Odlaganje Sortiranog Otpada:

Opremljen prostor za pažljivo odlaganje već sortiranog otpada životinja pre spaljivanja.

Kancelarijski Prostor:

Organizacija poslovanja, planiranje i komunikacija sa klijentima.

Rad sa softverima za evidenciju i komunikaciju.

Gorilnik br. 1 predstavlja vrhunsku peć ručne domaće proizvodnje, posebno dizajniranu od strane iskusnih inženjera sa bogatim iskustvom u industriji spaljivanja. Ova peć kombinuje sofisticiranost i jednostavnost kako bi pružila izuzetnu efikasnost na malom prostoru.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Ključne Tehničke Specifikacije:

Dimenzije Ložišta: 500x300mm

Kapacitet: 5 kubika

Vrijeme Spaljivanja: 10 do 60 minuta (zavisno od materijala)

Dimenzije Otvora za Izbacivanje Pepela: 500x400mm

Sigurnost na Prvom Mjestu:

Gorilnik br. 1 pridržava se najviših standarda bezbednosti. Totalno je zaštićen kako bi sprečio ispadanje pepela iz mašine, omogućavajući radnicima bezbedno pražnjenje pepeljare. Bezbednost je ključna komponenta dizajna, a peć je konstruisana sa pažnjom prema svakom detalju.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Efikasnost i Fleksibilnost: Dimenzije ložišta omogućavaju kapacitet od 5 kubika, čineći Gorilnik br. 1 efikasnim za spaljivanje kućnih ljubimaca. Vrijeme spaljivanja varira od 10 do 60 minuta u zavisnosti od vrste materijala, pružajući fleksibilnost u operacijama.

Otpornost i Kvalitetna Odvodna Cijev: Odvodna cijev za izbacivanje dima i izduvnih gasova iz mašine izrađena je od najkvalitetnijeg materijala (F300) i ima visinu od 6 metara. Ova visokokvalitetna cijev osigurava efikasan izbacaj dima, minimizirajući potencijalne negativne uticaje na okolinu. **Neograničeno Snabdevanje Vodom:** Gorilnik br. 1 je strategijski pozicioniran u neposrednoj blizini priključka sa neograničenim snabdevanjem vode. Ova funkcionalnost obezbeđuje potrebne resurse za optimalan rad peći, garantujući kontinuiranu efikasnost tokom operacija.

POSLOVANJE PO KORACIMA:

1. Prijem Sortiranih Životinjskih Ostataka:

- Životinjski ostaci, već sortirani, stižu u objekat br. 1.
- Otpad se pažljivo smešta u magacin, spremno za proces spaljivanja.

2. Spaljivanje Domaće Živine:

- Domaća živila se spaljuje zbirno u specijalno dizajniranoj peći u objektu br. 1.
- Peć je prilagođena za efikasno i ekološki prihvatljivo spaljivanje životinjskih ostataka.

3. Priprema za Transport Ostakta Kućnih Ljubimaca:

- Ostatci kućnih ljubimaca se spaljuju posebno i markiraju.
- Markirani ostaci se odvode do objekta br. 2 za dalju obradu.

4. Ručna Prerada za Đubriva:

- Ostatci domaće živila koje su spaljene zbirno se dopremaju u objekat br. 2 na radne stolove.
- Radnici na stolovima vrše ručnu preradu, selekciju i procesiranje materijala za proizvodnju prirodnog đubriva.

5. Ručna Prerada za Saksije sa Biljkama:

- Ostatci kućnih ljubimaca, spaljeni posebno, stižu na radne stolove.
- Radnici ručno obrađuju ostatke i transformišu ih u saksije sa posađenim biljkama po želji vlasnika ljubimaca.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

6. Proizvodnja i Markiranje Saksi sa Biljkama:

- Saksije sa posađenim biljkama se proizvode na radnim stolovima.
- Svaka saksija se markira sa podacima vlasnika kućnog ljubimca.

7. Povratak u Objekat Br. 1:

- Saksije se transportuju nazad u objekat br. 1.
- Smeste se na stalaž u magacinu, čekajući trenutak preuzimanja od strane vlasnika ili transporta do njihove adrese.

Ovaj proces omogućava nam efikasno i brižno postupanje sa životinjskim ostacima, uzimajući u obzir specifičnosti spaljivanja domaće živine i poseban pristup prilikom proizvodnje saksija sa posađenim biljkama iz ostataka kućnih ljubimaca. Sve ove aktivnosti odvijaju se u skladu sa visokim ekološkim standardima i sa posebnom pažnjom prema vlasnicima ljubimaca.

GORILNIK BR.2 - Peć za Uništavanje Neopasnog Otpada

Gorilnik br. 2, proizvod renomiranog slovenskog brenda Sedeljšak - TIP G-VR 0,5, predstavlja vrhunsku tehničku izvedbu prilagođenu specifičnim zahtevima naše delatnosti. Sa preko 20 godina iskustva u industriji, Sedeljšak je pružio vrhunski dizajn specijalno prilagođen našim potrebama.

Tehničke Karakteristike:

Model: Sedeljšak - TIP G-VR 0,5

Snaga: 0,5 MW

Težina: 8000 kilograma

Dimenzije Ložišta: 800x500mm

Kapacitet: 10 kubika

Vreme Spaljivanja: 10 do 60 minuta (zavisno od materijala)

Dimenzije Otvora za Izbacivanje Pepela: 700x500mm

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

POSLOVANJE PO KORACIMA:

1. Prijem i Dodatno Sortiranje Otpada:

- Otpad dolazi već sortiran u objekat br. 2.
- Na radnim stolovima vrši se dodatno sortiranje prema prioritetima spaljivanja.
- Odvajanje otpada koji se može iskoristiti za proizvodnju đubriva.

2. Odlaganje u Magacin:

- Sortirani otpad se odlazi u magacin objekta br. 2.

- Otpad se čuva tu do trenutka spaljivanja, čime se obezbeđuje efikasnost procesa.

3. Spaljivanje po Redosledu:

- Spaljivanje neopasnog otpada se obavlja u specijalizovanoj peći u objektu br. 2.
- Otpad se spaljuje po unapred definisanom redosledu, uz poštovanje svih ekoloških standarda.

4. Prerada Otpada za Đubriva:

- Otpad koji se može iskoristiti za proizvodnju đubriva se posebno odvaja.
- Na radnim stolovima, radnici vrše ručnu preradu, selekciju i procesiranje materijala za proizvodnju prirodnog đubriva.

5. Pakovanje i Odlaganje Đubriva:

- Materijal koji se koristi za proizvodnju đubriva se pakuje na radnim stolovima.
- Paketi se odlažu u magacin objekta br. 2, čekajući distribuciju ili transport.

6. Odlaganje Neiskoristivog Otpada:

- Ostatak otpada, koji nije pogodan za proizvodnju đubriva, pažljivo se odlaže.
- Ovaj otpad se prevozi na deponiju koja je organizovana tako da se osigura minimalni uticaj na okolinu.

Ovaj proces obezbeđuje odgovorno postupanje sa neopasnim otpadom. Dodatno sortiranje na radnim stolovima, spaljivanje po prioritetima, prerada za đubriva i pažljivo odlaganje neiskoristivog otpada osiguravaju visoke standarde bezbednosti i ekološke održivosti u poslovanju.

3.4. Korišćenje prirodnih resursa i energije, naročito tla, zemljišta, vode i biodiverziteta

Za potrebe rada pogona neće se koristiti prirodni resursi a naročito zemljište i biodiverzitet. Koristiće se energija u vidu električne struje putem električne distributivne mreže na koju će pogon biti prikopčan direktno preko postojećih instalacija. Voda za sanitarne potrebe zaposlenih u pogonu je obezbijeđena već postojećim priključkom na gradsku vodovodnu mrežu Opštine Nikšić.

Projekat ne podrazumijeva zauzimanje dodatne površine tla osim one površine koja je već zauzeta postojećim objektom pogona sa već postojećim okolnim uređenjem spoljašnjeg prostora lokacije.

3.5. Stvaranje otpada i tehnologiji tretiranja otpada (prerada, reciklaža, odlaganje i slično)

Otpad koji se bude dovozio na predmetnoj lokaciji, predstavlja sirovinu u tehnološkom postku i on će se razvrstavati i zatim predavati na dalje zbrinjavanje ili obradu, firmama registrovanim za datu vrstu posla.

U toku eksploatacije objekta sa otpadom koji se sakuplja i obrađuje na predmetnoj lokaciji mora se postupati u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom.

3.6. Zagađivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa, uključujući emisije u vazduh, ispuštanje u vodotoke, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, topotu, jonizujuća i nejonizujuća zračenja

Na predmetnoj lokaciji opasan otpad neće se skladištiti, tako da nema mogućnosti dodira ovakve vrste otpada sa vodom (vodotoci, atmosferska voda i sl) i zemljištem.

S obzirom da se objekat nalazi u industrijskoj zoni uticaj buke i vibracije koji može nastati neće znatno uticati na životnu sredinu koja je već prilagođena većim nivoima buke koji su karakteristični za takve prostore.

Pri radu pogona neće doći do emitovanja topote, jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja.

Sve mašine koje će biti korišćene pri funkcionisanju pogona će koristiti električnu energiju za rad što znači da postrojenje neće stvarati emisiju štetnih izdulvnih gasova u atmosferu.

3.7. Rizik nastanka udesa i/ili velikih katastrofa

U toku eksploatacije u određenim situacijama, koje su najčešće posljedica odstupanja od propisanih tehnoloških i tehničkih mjera i pravila, može doći do određenih udesnih situacija koje se najčešće karakterišu pojavom požara, koji u manjoj ili većoj mjeri mogu biti uzroci negativnih uticaja na životnu sredinu. Na lokaciji postrojenja je izvedena hidrantska mreža, lokacija je opremljena uređajima za gašenje požara prema procjeni ugroženosti od požara

Eksplatacija predmetnog objekta neće izazvati bilo kakav rizik. Uticaj elektromagnetskog dejstva predmetne eksploatacije je jako mali i on se ne ispituje.

3.8. Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo).

Eksplatacija objekta neće negativno uticati i predstavljati rizik za ljudsko zdravlje u koliko se budu poštovale sve procedure propisane Zakonom i unutrašnjim pravilnicima. Kao što smo već prikazali niti u jednom dijelu tehnološkog postupka koji će se odvijati u pogonu neće doći do interakcije opasnih zagađujućih materija sa prirodnom nadzemnom ili podzemnom vodom kao i emisije štetnih materija u atmosferu. U tom pogledu ne može doći do narušavanja ljudskog zdravlja kako na samoj lokaciji projekta tako i u njegovom užem i širem okruženju.

U toku eksploatacije objekata ne postoji mogućnost oslobađanja štetnih nus produkata.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

4.1. Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Bilo koja ljudska aktivnost u prostoru dovodi do određenih promjena i negativnih veličina i prostornom obuhvatu uticaja projekta (kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje će projekt vjerovatno uticati)

Pod uticajem se podrazumijeva bilo kakva promjena, ili opažena promjena, pozitivna ili negativna, koja u potpunosti ili djelimično proističe iz aktivnosti, proizvoda ili usluga koji su posljedica realizacije projektnih aktivnosti koje interaguju sa bilo kojom komponentom životne sredine.

Bez obzira da li uticaj smatramo korisnim ili negativnim(priroda uticaja), način na koji je on povezan sa komponentama životne sredine je relavantan za proces procjene uticaja na životnu sredinu. U suštini, stepen do kojeg je moguće uticaj izmijeniti ili modifikovati mjerama za ublažavanje ili uklanjanje negativnih uticaja, najviše zavisi od same prirode uticaja kao i od njegovog tipa.

4.2. Priroda uticaja (nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo)

Obzirom na prirodu aktivnosti koje se planiraju realizacijom Projekta kao i prirodu tehnološkog postupka u sakupljanju, obradi otpada, kao i činjenice da se Projekta realizuje u industrijskoj zoni koja je geografski pozicionirana van urbanih sredina, obuhvat prostora koji će biti izložen mogućim negativnim uticajima datog projekta je relativno mali.

Očekujemo da jedino radnici datog pogona mogu biti izloženi negativnim uticajima koji mogu poticati iz proizvodnog procesa u vidu povećanih nivoa buke, neprijatnim mirisima .

Upustva za rad su dostupne svim zaposlenima. Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osposobljavanje zaštite od požara i sigurnosti na radu zavisno o predviđenom radnom mjestu. Zavisno o potrebama radnog mjesta zaposleni se dodatno edukuju (vozači viličara, vozači kamiona).

Poštovanjem propisanih procedura i upustava koja su sastavni dio procesa rada kao i korišćenjem propisane zaštitne opreme i uređaja dati uticaji mogu biti svedeni na najmanju moguću mjeru.

4.3. Prekogranična priroda uticaja

S obzirom na vrstu djelatnosti, kapacitet, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom realizacije predmetnog projekta ne može doći do zagađivanja voda, zemljišta i vazduha preko dozvoljenih vrijednosti i u takvom obimu da bi se posljedice mogle osjetiti i u nekim susjednim državama. U toku eksploatacije, postoji mogućnost zagađenja voda i zemljišta u slučaju akcidenta i više sile, no s obzirom

na projektovane sisteme zaštite ta mogućnost je svedena na minimum. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički ne postoji.

4.4. Jačina i složenost uticaja

U ovom dijelu može se govoriti o stvaranju buke. Najveći izvor buke u ovoj oblasti predstavlja drumski saobraćaj. On ima direktni zvučni uticaj na objekte koji se naslanjaju u široj okolini na saobraćajnice sa kojima će biti povezani i predmetni objekat. Sa sigurnošću, može se konstatovati da je obim uticaja predmetnog projekta na okolinu mali. Samim tim ne može se govoriti ni o nekom složenom uticaju

4.5. Vjerovatnoća uticaja

Razmatrajući sve aspekte rada i funkcionisanja pogona, te obima aktivnosti i materijala koje su predviđene na godišnjem nivou, dolazimo do zaključka da su jačina i složenost uticaja u toku faze funkcionisanja minimalni pod uslovom da se tehnološki postupak ispoštuje kao i sve unutrašnje procedure i pravila. Poštovanjem mjere predviđenih za smanjenje i otklanjanje negativnih uticaja Projekta na životnu sredinu prostora u kojem se realizuje svi mogući negativni uticaji se dovode na najmanju moguću mjeru.

4.6. Očekivani nastanak, trajanje, učestalosti i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

Obzirom da je nosilac Projekta obvezan da se pridržava svih mera koje su predviđene zakonskom regulativom Crne Gore kao i unutrašnjih procedura i pravila organizacije radnog procesa očekujemo da se vjerovatnoća nastanak negativnih uticaja smanji na najmanju moguću mjeru.

4.7. Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja

Mogućnosti smanjenja negativnih uticaja u toku eksploatacije projekta se može ostvariti uvođenjem novih tehnologija kao i konstantnim tehničkim unapređenjem. Uvažavanjem zaštite životne sredine i primjenom planiranih mera zaštite i kontrole omogućio bi se minimalan uticaj na okolinu.

4.8. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

Predmetni objekat se nalazi u industrijskoj zoni, tako da postoji mogućnost kumulativnog uticaja sa drugim objektima u okruženju. Međutim obzirom na samu prirodu aktivnosti koje su predviđene datim Projektom, kako u fazi realizacije(izgradnje/opremanja) tako i u fazi funkcionisanja, obima proizvodnog procesa na dnevnom i godišnjem nivou kao i količine otpadnih sirovina koje će biti korišćene smatramo da će zbirni kumulativni uticaji predmetnog pogona biti relativno mali u odnosu postojeće stanje.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

S obzirom na obim, veličinu i prirodu projekta kao i na veličinu njegovog prostornog obuhvata te činjenice da u fazi eksploatacije projekat neće stavarati emisije i proizvoditi zagađujuće materije, otpad, niti jonizujuće zračenja u mjeri u kojoj bi bilo relevantno obrazložiti date uticaje na elemente životne sredine kao i zdravlja ljudi u neposrednom okruženju lokacije kao i širem području, mišljenja smo da neće biti značajnih uticaja projekta na životnu sredinu.

Prilikom realizacije datog Projekta, kako u fazi izgradnje (opremanja, montiranja i reorganizacije prostora) tako i prilikom faze funkcionalisanja nije predviđeno korišćenje prirodnih resursa, posebno zemljišta, tla, vode i biodiverziteta.

Objekat u kojem se planira montiranje postrojenja je već izgrađen i na njemu će da budu izvedene manje modifikacije što u samoj osnovi isključuje mogućnost stvaranja uticaja na sve elemente životne sredine koji mogu da proisteknu iz građevinskih aktivnosti.

Na predmetnoj lokaciji će se vršiti dovoženje neopasnog otpada.

5.1. Uticaj emisije zagađujućih materija i buke na zdravlje ljudi

Emisija zagađujućih materija u vazduh izaziva promjenu prirodnog sadržaja vazduha, odnosno njegovo zagađenje. Kvalitet vazduha u velikoj mjeri zavisi od meteoroloških parametara, u prvom redu vjetra i padavina.

Izvori emisije zagađujućih materija u vazduhu, u ovom slučaju su proizvodi sagorijevanja tečnog goriva u motorima utovarno transportne i transportne opreme. Količina ovih zagađujućih materija zavisi od snage mašina, vremena rada mašina, specifične potrošnje goriva, kao i stepena iskorišćenja instalirane snage. S obzirom na vrstu djelatnosti, kapacitet, namjenu i karakteristike lokacije, može se konstatovati da prilikom realizacije predmetnog projekta ne može doći do zagađivanja voda, zemljišta i vazduha preko dozvoljenih vrijednosti.

Imajući u vidu karakteristike planiranih aktivnosti, zaključak je neće biti uticaja buke, vibracija, toplote i svih vidova zračenja na zdravlje ljudi.

5.2. Uticaj na kvalitet vazduha

U toku funkcionalisanja

Prilikom eksploatacije objekta do narušavanja kvaliteta vazduha može doći samo uslijed uticaja izduvnih gasova iz automobila koji dolaze ili odlaze od objekta. Imajući u vidu kapacitet objekta, odnosno broj vozila koja će dolaziti ili odlaziti, količine zagađujućih materija po ovom osnovu ne mogu izazvati negativan uticaj na kvalitet vazduha na ovom području.

5.3. Uticaj na zemljište

Poznata je činjenica da su površine na kojima se izgrađuju objekti trajno izgubljene i da se ne mogu vratiti prvobitnoj namjeni. Prostor planiran za realizaciju objekta pripada industrijskoj zoni. Zemljište koje se zauzima nije poljoprivrednog karaktera, te se iz tih razloga ne može

govoriti o negativnom uticaju predmetnog objekta na poljoprivredno zemljište. Prema tome planirani projekat neće imati većeg uticaja na korišćenje zemljišta koje se nalazi u okolini lokacije objekta.

5.4. Namjena i korišćenje površina

Prostor planiran za realizaciju izgradnje u najvećem dijelu pripada nenaseljenom i neplodnom zemljištu.

Predmetna lokacija je na području Prostorno urbanističkog plana opštine Nikšić, na površinama koje su definisane kao šume (VI klase), pašnjaci (VI klase) i livade (VI klase) i ostalo neplodno zemljište.

Prema tome, planirani projekat neće imati većeg uticaja na namjenu i korišćenje površina, niti će imati uticaja na upotrebu poljoprivrednog zemljišta, jer ga na lokaciji nema.

Kako objekat u toku eksploatacije neće vršiti emisiju zagađujućih supstanci, kao ni supstanci koje bi zagadile zemljište i vode to neće biti uticaja projekta na korišćenje okolnog prostora.

5.5. Uticaj na ekosisteme i geologiju

Pošto je objekat odavno izgrađen, i za realizaciju projekta će se koristiti već izgrađeni objekti, onda ne možemo govoriti o uticajima na ekosistem i geologiju.

5.6. Uticaj na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu

Na području zahvata nema zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, tako da zahvat neće imati nikakvog uticaja na istu.

5.7. Vizuelni uticaj

Obzirom da nema izgradnje tj da se predmeti projekat realizuje u već izgrađenom objektu, onda ne možemo govoriti o vizuelnom uticaju.

5.8. Uticaj na komunalnu infrastrukturu

Objekat je već priključen na elektrodistributivnu i vodovodnu mrežu, u skladu sa uslovima nadležnog elektrodistributivnog preduzeća. Objekat nije potrebno priključivati na ostale infrastrukturne sisteme.

U toku realizacije projekta doći će do određenog uticaja na putnu infrastrukturu zbog povećanog protoka saobraćaja, dok će uticaj na ostalu komunalnu infrastrukturu (električnu, vodovodnu i telekomunikacionu mrežu) biti zanemarljiv.

U toku eksploatacije objekta uticaj na komunalnu infrastrukturu biće zanemarljiv.

5.9. Akcidentne situacije

Izuzetak su akcidentne situacije koje se mogu desiti pri normalnom funkcionsnju pogona. Pod akcidentnim slučajevima se smatraju nepovoljni događaji nastali tokom rada pogona ili zbog havarija ili zbog dejstva više sile. Poštovanjem svih predviđenih mjera i procedura prilikom rada mašina i uređaja, manipulisanja opasnim i neopasnim otpadom, poštovanjem svih predviđenih mjera u pogledu suzbijanja mogućnosti izbijanja požara i havarija se u velikoj mjeri umanjuje mogućnost stvaranja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Procjenom vrednovanja uticaja može se konstatovati da će uticaj rada objekta sa aspekta inteziteta biti mali.

5.10. Uticaj na karakteristike pejzaža

Obzirom da se u već postojećem objektu planira realizacija predmetnog projekta, onda ne možemo govoriti o uticaju na pejzaž.

6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Za neke uticaje na životnu sredinu, koje je moguće očekivati, a do kojih se došlo analizom, potrebno je preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na još veći nivo.

Sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja sagledaće se preko mjera zaštite predviđenih zakonima i drugim propisima, mjera zaštite predviđenih prilikom izgradnje objekta, mjera zaštite u toku eksploatacije objekta i mjera zaštite u slučaju akcidenta.

Osnovni cilj Dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja je bio da se sa aspekta zaštite životne sredine provjere tehnička i projektna rešenja i da se odgovarajuće mjere zaštite životne sredine razrade na nivou Glavnih projekata.

Prilikom izvođenja radova na realizaciji projekta, a u cilju obezbjeđivanja optimalnog rada, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi od eventualnog štetnog uticaja ovih aktivnosti, neophodno je sprovesti mjere u cilju sprečavanja ili eliminisanja mogućeg zagađenja.

Cilj utvrđivanja mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispitaju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili pak redukcije utvrđenih uticaja.

Tehnologija izvođenja radova i upotreba potrebne opreme, moraju biti prilagođene planiranim poslovima, kao i odgovarajućim odlukama koje štite životnu sredinu. Kao što je u poglavljiju 3 navedeno prilikom funkcionalisanja projekta neophodno je predvidjeti odgovarajuće mjere zaštite životne sredine i bezbjednosti i zdravlja ljudi koje su u skladu sa zakonskim propisima.

6.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovodenje

Opšte mjere zaštite uključuju u sebe sve aktivnosti propisane planovima višeg reda koji su u skladu sa opštom globalnom strategijom na očuvanju i unapređenju životne sredine. U ove mjere zaštite ubrajamo sledeće:

- sve aktivnosti koje su određene prema opštem političkom razvoju Crne Gore, a koje su konkretizovane kroz planove najvišeg reda, treba ispoštovati i nove aktivnosti usaglasiti sa datom planerskom dokumentacijom višeg stepena,
- ispoštovati sve regulative koje su vezane za granične vrednosti intenziteta određenih faktora kao što su buka, zagađenje vazduha, zagađenje voda I dr
- Mjere zaštite treba da određene izdvojene uticaje dovedu na nivo dozvoljenog intenziteta u okviru konkretnog investicionog poduhvata,
- uredno pratiti stanje životne sredine organizovanjem službi za konkretno mjerjenje podataka na terenu,
- uraditi planove održavanja planiranih elemenata vezanih za zaštitu životne sredine (održavanje zelenila, sistema za prečišćavanje voda, ...).
- Obezbeđenje materijala i sirovina koji će se koristiti za izgradnju treba da bude iz kontrolisanih i licenciranih izvora

U administrativne mjere zaštite ubrajamo sve one aktivnosti koje treba preuzeti da se kasnije ne dese određene pojave koje mogu ugroziti željena očekivanja i zakone. U ove mjere zaštite

spadaju sledeće:

- obezbediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mera zaštite od strane stručnog kadra za datu oblast,
- obezbediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju investitor i izvođač o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mera zaštite.

6.2. *Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća akcidentne situacije*

U slučaju incidentne situacije potrebno je hitno izvršiti obavještavanje o nastanku incidentnog zagađenja i preduzeti odgovarajuće mjere radi sprečavanja širenja, sprečavanja pojave štetnih posljedica ili njihovog minimiziranja, te uklanjanja nastalog zagađenja.

Neophodno je napraviti Operativni plan koji sadrži:

- procjenu mogućih načina nastanka i intenziteta incidentnog zagađenja;
- procjenu ugroženosti od akcidentnog zagađenja;
- preventivne mjere za sprečavanje nastajanja takvog zagađenja;
- organizaciju postupaka i način sprovođenja mjera u slučaju akcidentnog zagađenja;
- odgovorne osobe i potrebne stručnjake za sprovođenje mjera;
- liste potrebne opreme i sredstava za sprovođenje mjera;
- plan sudjelovanja drugih fizičkih i pravnih osoba u postupcima sprovođenja potrebnih mjer i intervencija;
- način i sredstva informisanja javnosti o incidentnom zagađenju;
- finansijska sredstva potrebna za provođenje operativnih planova.

Počinilac zagađenja ili vlasnici zemljišta na kojem je nastalo incidentno zagađenje dužni su preduzeti potrebne mjere u skladu sa Operativnim planom u cilju sprovođenja mera sprečavanja širenja i uklanjanja izvora incidentnog zagađenja.

S obzirom na obavezu da se za sve akcidentne događaje moraju unaprijed predvidjeti jasne procedure djelovanja na saniranju posledica. Za navedene konkretne akcidentne situacije to podrazumijeva sljedeće aktivnosti:

- Mora se unaprijed predvidjeti procedura zaštite u slučaju havarije na vozilima i razraditi procedure za protiv-havarijsko djelovanje, zasnovano na brzom fizičkom izolovanju mesta havarije privremenim barijerama i odstranjivanju zagađujućeg efluenta. U slučaju prodiranja opasnih materija i zagađujućih supstanci u sredinu, mora se predvidjeti brzo uklanjanje i zamjena zagađenjem obuhvaćenog materijala.

Vanredna, neočekivana dešavanja u postrojenju, koja nastaju zbog kvara, udara groma ili havarije, a posljedice mogu biti požar ili esplozija treba sanirati na pravilan način. Požar treba gasiti suvim prahom ili CO₂, nikako vodom.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

6.3. Planovi i tehnička rešenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo)

Prema definiciji tehničke mjere zaštite životne sredine obuhvataju sve mjere koje su neophodne za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja u dozvoljene granice kao i preduzimanje mera kako bi se određeni uticaji u procesu izgradnje i eksploatacije doveli do minimuma.

Obzirom na projektovani razvoj, moraju se preduzimati određene mjere, aktivnosti i planski instrumenti, kako bi se postojeći dobar kvalitet životne sredine očuvao i unaprijedio. Zaštitu i unaprijeđenje kvaliteta životne neophodno je konstantno i intenzivno sprovoditi kroz planske i institucionalne okvire.

6.4. Mjere zaštite u fazi funkcionisanja

Polazeći od zakonskih normativa i specifičnosti djelatnosti, u toku redovnog funkcionisanja pogona moraju se primjenjivati sljedeće mjere zaštite:

Potrebno je na adekvatnoj lokaciji u blizini postaviti natpis sa upozorenjem na kome piše „ZABRANA PRISTUPA NEOVLAŠĆENIM LICIMA”

Pristup pogonu dozvoljen je samo ovlašćenim licima, koja su obučena za rad na mšinama i uređajima.

Redovna kontrola rada i redovno tehničko održavanje opreme koja se koristi u procesu rada.

Predviđene mjere zaštite od požara i eksplozije moraju biti uvijek obezbijedene.

Vrste otpada kod kojih u slučaju izljevanja može doći do hemijske reakcije ne smiju se skladištiti u istom odeljku.

Pogon mora biti opremljen sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada u zavisnosti od fizičkih i hemijskih svojstava otpada.

6.5. Mjere za slučaj da dođe do požara

1.Nosilac projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem.

2.U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed

definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara.

Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuaciju ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Sa stanovišta zaštite od požara, u razmatranje se prije svega uzimaju sljedeće činjenice: sprječavanje nastanka požara – primjenom „aktivnih“ ili „primarnih“ mjera, gašenje požara u ranoj-početnoj fazi, predvidjeti bezbjednu evakuaciju ugroženih osoba i vrijedne opreme, gašenje i lokalizacija požara i očuvanje integriteta i stabilnosti objekta.

Sprječavanje nastanka požara u objektu najefikasnije se vrši primjenom negorivih materijala u elementima njegove konstrukcije gdje je god to moguće. U tom smislu treba izvršiti zamjenu materijala koji je lakše zapaljiv ili ima veću topotnu moć, sa materijalom koji ima manju temperaturu paljenja i manju topotnu moć. U aktivnu mjeru takođe spada i smanjenje ukupne količine masenog požarnog opterećenja u objektu, čime se smanjuje temperatura termičkih procesa, žarište požara, temperatura plamena i iskri itd, a takođe treba voditi računa da izvor toplote ne bude u blizini gorivih predmeta.

Gašenje pilot (malog – početnog) plamena koji je nastao nakon gubitka kontrole nad vatrom je moguće priručnim sredstvima, nekada čak i gaženjem običnom cipelom po žarištu požara.

Za kontrolu požara dok je u početnoj fazi i njegovu ranu likvidaciju najbolje je rješenje koristeći mobilne aparate za gašenje koji mogu koristiti sva lica (čak i djeca, stari i iznemogli) itd.

Ukoliko se požar nije uspio ugasiti jednim „S“ ili „CO₂“ aparatom, već se otorgao kontroli potrebno je sprovesti veću intervenciju – gašenju treba da pristupi veći broj lica sa više opreme (aparata za početno gašenje i unutrašnjom hidrantskom mrežom). Nakon toga se može početi i sa evakuacijom, imajući u vidu da jedan broj lica nije vičan stručnoj intervenciji, pa u mnogim slučajevima oni svojom panikom ometaju intervenciju. Da bi se obezbijedila efikasna evakuacija potrebno je obezbijediti integritet konstrukcije na putnim komunikacijama i ambijentne karakteristike ispod faktora opasnosti u vremenu evakuacije.

Gašenje požara treba da pruži izglede na uspjeh i kada je žarište veliko i nekoliko desetina m². U ovoj fazi koriste se stabilne instalacije za gašenje uz učešće pripadnika profesionalne vatrogasne jedinice. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza;

Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom iz hidrantske mreže, ako materija koja gori to dozvoljava.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „S“ od 6 i 9 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

– u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat do mjesta požara,

- _ izvući osigurač pokretne ručice na ventilu aparata,
- _ dlanom udariti pokretnu ručicu na ventilu aparata,
- _ sačekati 5 sekundi, i
- _ okrenuti mlaznicu prema požaru i pritisnuti pokretnu ručicu do kraja.

Vrijeme djelovanja je 18 sekundi, a domet mlaza iznosi 4 m.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „CO₂“ od 5 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- _ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat na mjesto požara,
- _ otvoriti ventil do kraja, i
- _ okrenuti mlaznicu prema požaru.

Vrijeme djelovanja je 6 sekundi a domet mlaza iznosi 4 m.

- _ obavijestiti vatrogasnu jedinicu, i
- _ obavijestiti pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, a po potrebi hitnu medicinsku službu.

II – faza;

Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u prvim stepenom nije uspio ugasiti požar. Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovonjenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i ne smiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III – faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodilac akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje prepostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnički. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji se ne dozvoliti da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodilac akcije gašenja upoznaje svoje prepostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršioci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Uslove za zaštitu životne sredine treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja, u fazi izgradnje i u fazi korišćenja.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: urboekologija, zaštita od požara, zaštita od buke, termotehnička zaštita objekta i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

6.6. Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

Mjere zaštite biljnog i životinjskog svijeta

U cilju zaštite ekosistema neophodno je:

- ozelenjavanje površina u okolini uz maksimalno uklapanje u prvobitno prirodno autohtono stanje i povezivanja sa globalnim vegetacionim cjelinama,
- ozelenjavanje iskljucivo autohtonim vrstama uz izbjegavanje invazivnih (alohtonih) biljnih vrsta.

7. IZVORI PODATAKA

Zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu urađen je u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uzahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata(„Sl. list CG”, br. 19/19).

Prilikom izrade zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu navedenog objekta, korišćena jesledeća:

- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“ br. 75/18).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list RCG“ br. 52/16).
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list RCG“, br. 64/17).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list RCG“ br. 54/16).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list RCG“ br. 49/10, 40/11 i 44/17).
- Zakon o vodama ("Sl. list RCG", br. 027/07 od 17.05.2007, "Sl. list RCG", br. 073/10 od 10.12.2010, 032/11 od 01.07.2011, 047/11 od 23.09.2011, 048/15 od 21.08.2015, 052/16 od 09.08.2016, 055/16 od 17.08.2016, 002/17 od 10.01.2017, 080/17 od 01.12.2017, 084/18 od 26.12.2018).
- Zakon o zaštiti vazduha ("Sl. list RCG", br. 025/10 od 05.05.2010, 040/11 od 08.08.2011, 043/15 od 31.07.2015, 073/19 od 27.12.2019).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl.list RCG“, br. 28/11, 01/14 i 02/18).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list RCG“ br. 64/11 i 39/16).
- Zakon o industrijskim emisijama ("Sl. list RCG", br. 017/19 od 19.03.2019)
- Zakon o komunalnim djelatnostima ("Sl. list RCG", br. 055/16 od 17.08.2016, 074/16 od 01.12.2016, 002/18 od 10.01.2018, 066/19 od 06.12.2019).
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list RCG“ br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11 i 54/16).
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list RCG“ br. 34/14 i 44/18).
- Zakonom o prevozu opasnih materija ("Sl. list RCG", br. 033/14 od 04.08.2014, 013/18 od 28.02.2018).
- Pravilnik o sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“ br. 01/19).
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke, načinu mjerjenja buke unutar i van ugostiteljskih objekata i načinu upotrebe i uslovima koje mora da ispunjava limitator jačine zvuka ("Sl. list RCG", br. 020/19 od 04.04.2019, 042/19 od 26.07.2019).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list RCG“, br. 21/11 i 32/16).
- Pravilnik o načinu i postupku mjerjenja emisija iz stacionarnih izvora ("Sl. list RCG", br. 039/13 od 07.08.2013).
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora („Sl. list RCG“, br. 10/11).
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list RCG“, br. 25/12).
- Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija („Sl. list RCG“ br. 3/12).

- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list RCG“ br. 02/07).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl. list RCG“ br. 56/19 od 04.10.2019).
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list RCG“ br. 59/13 i 83/16).
- Pravilnik o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno tehničkim uslovima rada i zatvaranja deponije („Sl. list RCG“ br.31/13 i 25/16).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list RCG“ br.16/13).
- Pravilnik o načinu i postupku mjerjenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl. list RCG“, br. 39/13).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG“ br. 56/19)
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG“ br. 59/13 i 83/16)
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list CG“ br. 33/13 i 65/15)
- Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cementa azbestnog građevinskog otpada („Sl. list CG“ br. 50/12)
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG“ br. 16/13)
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl. list RCG, br. 64/17)
- Zakon o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 005/16 od 20.01.2016)
- Zakon o eksploataciji ("Sl.list RCG" br.55/2000)
- Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS" br.101/05)
- Zakon o standardizaciji ("Sl. list SRJ" br.30/96)
- Zakon o mernim jedinicama i merilima ("Sl. list SRJ" br.80/94)
- Opšti uslovi za isporuku električne energije ("Sl. list RCG" br. 1/90)
- Jugoslovenski standardi - Električne instalacije u zgradama - Zahtjevi za bezbjednost JUS N.B2.741/1989
- Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V ("Sl. list SFRJ" 4/74)
- Propisi o tehničkim merama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova ("Sl. list SRJ" br.41/93)
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona do 1 kV do 400 kV, ("Sl. list SFRJ" br. 65/88)
- Pravilnik o izmenama pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona 1 kV do 400 kV (Sl. list SRJ br. 18/92)
- Pravilnik o opštim merama zaštite na radu od opasnog dejstva električne struje u objektima namenjenim za rad, radnim prostorijama i na gradilištima, ("Sl. list SRS" br.21/89. god.)

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju niskonaponskih nadzemnih vodova ("Sl. list. SFRJ" br.6/92. god.)
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju srednjenačkih nadzemnih vodova samonosećim kablovskim snopom".("Sl. list SRJ" br. 20/92)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih transformatorskih stanica, ("Sl. list SFRJ" br. 13/78)
- Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih transformatorskih stanica, ("Sl. list SRJ" br.37/95)
- Pravilnik o tehničkim merama za zaštitu elektroenergetskih postrojenja od prenapona ("Sl. list SFRJ" br.7/71, 44/76)
- Pravilnik o tehničkim merama za zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja ("Sl. list SRJ" br.11/96)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara ("Sl. list SFRJ" br. 74/90)
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona ("Sl. List SFRJ" br. 53/88 i 54/88)
- Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona ("Sl. list SRJ" br. 28/95)
- Pravilnik o tehničkim normativima za uzemljenja elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V ("Sl. list SRJ" br. 61/95)
- Tehnička preporuka za priključenje distribuiranih izvora u Crnoj Gori, Ministarstvo ekonomije, 2012
- Studija o priključivanju i radu distribuiranih izvora energije u elektroenergetskom sistemu Crne Gore, 2012
- Tehničke preporuke EPCG – FC Distriucija
- Popis stanovništva iz 2011. godine
- Informacije o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. godinu, Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore , Podgorica 2021. god.
- Odluka o utvrđivanju akustičkih zona na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 27/15)
- Kljajin, M., Opalić, M., Pintarić A.: Recikliranje električnih i elektroničkih proizvoda, Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu, Slabonski Brod, 2006.

8. PRILOZI

List nepokretnosti

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

Upotrebljiva dozvola

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

CRNA GORA
UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA

NIKŠIĆ

Broj: 103-956-1-8390/2012

Datum: 30.07.2012

KO: NIKŠIĆ

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl.list RCG" br. 29/07 i "Sl.list CG" br. 32/11),
postupajući po zahtjevu

MILJANIĆ NADE

iz NIKŠIĆ, NIKŠIĆ

izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI - PREPIS

3112

Podaci o parcelama

Broj parcele	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa Broj upisa	Potes ili ulica i kućni br.	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. Klase	Površina	Prihod
3808		42 27/99	-	Naselje B.Tomoviša	Zemljište uz privredni zgradu ODRŽAJ, POKLON		2775	0,00
	1	42 27/99	-	Naselje B.Tomoviša	Poslovne zgrade u privredi ODRŽAJ, POKLON		320	0,00
	2	42 43/06	-	Naselje B.Tomoviša	Poslovne zgrade u privredi ODRŽAJ, POKLON		543	0,00
	3	42 43/06	-	Naselje B.Tomoviša	Pomočna zgrada ODRŽAJ, POKLON		6	0,00
							3644	0,00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava

Matični broj ID Broj	Naziv vlasnika ili naziv nosioca prava Adresa, mjesto	Osnov prava	Obim prava
2709956265130	MILJANIĆ DANILO NADA UL.TREBJEŠKA 6/26	Svojina	1 / 1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta

Broj parcele	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost - Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava, JMBG Adresa, Mesto	
3808	1	Poslovni prostor u privredi GRAĐENJE 1	1 998	P 300	Svojina MILJANIĆ DANILO NADA UL.TREBJEŠKA 6/26	1 / 1 2709956265130
	2	Poslovni prostor u privredi GRAĐENJE 4	1 514	P 6	Svojina METALIK D.O.O. NIKŠIĆ UL. TREBJEŠKA 6/26	1 / 1 0000002286360
	3	Pomočna zgrada GRAĐENJE 1			Svojina METALIK D.O.O. NIKŠIĆ UL. TREBJEŠKA 6/26	1 / 1 0000002286360

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj parcele	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Upis broj Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
3808	2		3	Poslovne zgrade u privredi	23.02.2012 :	621 - Objekat nema upotrebu dozvolu OBJEKAT NEMA UPOTREBNU DOZVOLU
	3		3	Pomočna zgrada	23.02.2012 :	610 - Nema dozvole OBJEKAT NEMA GRADJEVINSKU DOZVOLU

0462230

Kompletan autorski sadržaj ovog dokumenta koji uključuje tekstualne, numeričke, grafičke i ostale materijale, nalazi se pod zaštitom važećeg Zakona o autorskom i srodnim pravima. Neovlašćeno korišćenje smatra se povredom autorskih prava kompanije i za posljedicu može imati pokretanje sudskog spora.

